CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पूर्णिमा

इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका

१०९

पू

र्णा

ङ्क

संशोधन-मण्डल

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

का.मे.अ.द.नं १५५/२४९

तदिह न गुणदोषौ योजनीयावलीकौ
कथमपि महता यत् संस्कृतोऽयं श्रमेण ।

– बापूदेव शास्त्री

[धेरै मिहिनेत गरी यो तयार गरिएको छ । यस कारण यहाँ झूटो गुण अथवा दोष नलाइदिनुहोला ।]

पूर्णिमा

२८ वर्ष

(इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका)

१ अङ्क

सम्पादक –
महेशराज पन्त
दिनेशराज पन्त

प्रकाशक –
दिनेशराज पन्त
(संशोधन-मण्डलद्वारा)

यस अङ्कको मूल्य रु. ७०/-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

विषयसूची

१. बुलुका, ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका ३ वटा लिखतपत्र	– महेशराज पन्त	१–४
२. खोकनाका, ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका २२ वटा लिखतपत्र	– महेशराज पन्त	५– ३०
३. ठेचोको, ताडपत्रमा लेखिएको, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएको एउटा लिखतपत्र	– महेशराज पन्त	३१
४. ने.सं. ७९७–७९८ (वि.सं. १७३४)को पात्रो	– महेशराज पन्त	३२–५६
५. ताडपत्रमा लेखिएको, अहिलेसम्मं प्रकाशमा नआएको एउटा द्वराजिरपत्र	– महेशराज पन्त	५७–५८
६. जगज्जय मल्लले अपुताली भित्र्याएको कुरा भएको, ताडपत्रमा लेखिएको, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएको एउटा पत्र	– महेशराज पन्त	५९–६१
७. चोरको अंशसर्वस्वमा आएका घरजग्गाको सुक्रीबिक्रीसम्बन्धी तीनवटा लालमोहर	– महेशराज पन्त	६१–६२

बिक्रीमा भएका, संशोधन–मण्डलले बेच्ने गरेका हाम्रा कृति

१.	इतिहास-संशोधनहरूको अभिनन्दन-ग्रन्थ	५।-
२.	पूर्णिमा (८, ९, ११-१०९ अङ्क)	२६१३।५०
३.	रत्नदीप	२।५०
४.	वृत्तशतक	३।-
५.	श्री ३ महाराज पद्मशमशेरका कुरा	१२।-
६.	नेपालसंवत्को राष्ट्रिय मान्यताको अनौचित्य	५।-
७.	इनेप्ट् स्पेसइमिन् ?	२०।-
८.	गोरखाको इतिहास (१-४ भाग)	५००।-
९.	ह्वट् डिड् अंशुवर्मन् राइट् ?	४०।-
१०.	पशुपतिनाथको दर्शन स्पर्शन पूजनसम्वन्धमा समीक्षा	८०।-
११.	आदर्श, ए सप्लिमन्ट् टु पूर्णिमा, द जर्नल् अफ् द संशोधन-मण्डल (१-२ सङ्ख्या)	५५०।-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

बुलुका, ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका ३ वटा लिखतपत्र

- महेशराज पन्त

१ सङ्ख्या

ने.सं. ६०४ (वि.सं. १५४१) श्रावणकृष्णषष्ठी

यो पत्र मसँग छ ।

सकलको फ्याक्सिमिलि

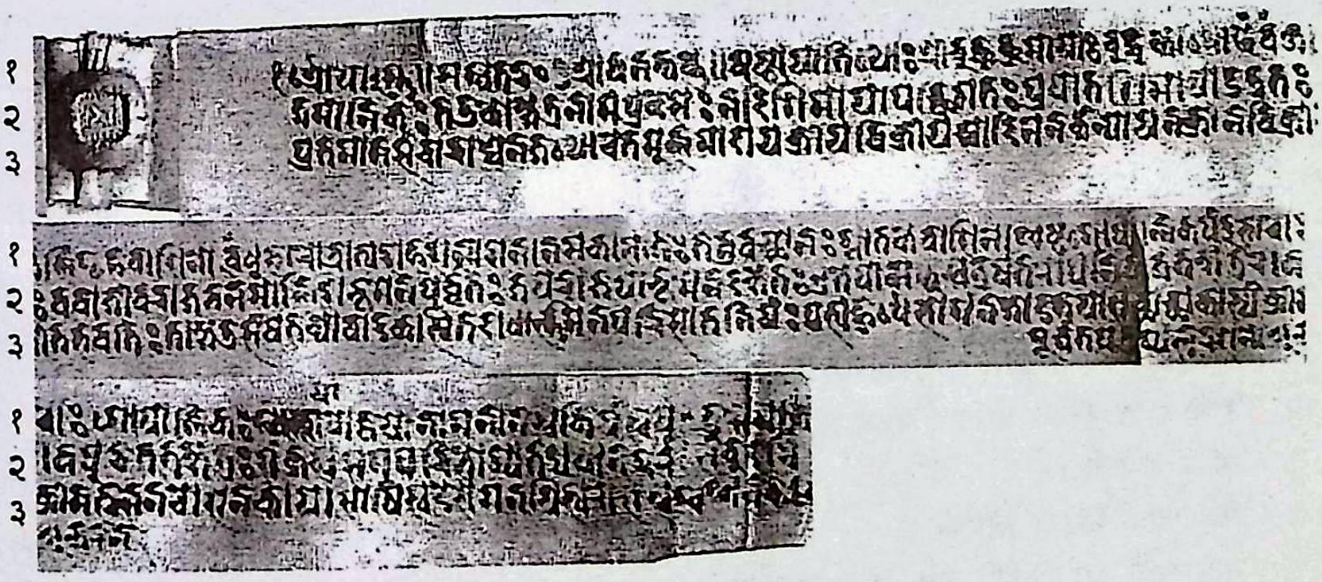

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि वर्गाकारमा थोप्ला राखिएका छन्। त्यसपछि वर्गाकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ६ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत ६०४ श्रावनकृष्ण । षष्ठचाया तिथोः श्रीबुह्नुब्रमायाः बुह्नु कोथोछेँ वंकुलि गृहवाशिनो ، बंधु भारो भ्रात्यशहश नामनान सकासातः तत्रव स्थानः ग्वातके वाशिनो ग्वष्टगोपालिक पंदु भावोः गोपालिकः फ्यता[1]या[2]वो द्वयो नामनान स्वकियं स्वपु-

२. जमानिकंः तडको क्षेत्रनामप्रदेसेः नदिशिमाया पच्छिमतः प्रपातशिमाया उत्रतः ववा जीवराज भनसालिश भूमेन पूर्व्वतः जयराजया भूमेन दक्षेतः एतेषा मध्य खेत्र षतरोपनिकं जत क्षेत्र रोव[3] षु ६ तत् क्षेत्रः संक्रख समपरिभोग्य तद्यथानगर-

३. प्रतमानसंचाराधेन जथोचेतमुलमादाय क्रीयविक्रीयस्वादिनेनकं न्यायन क्रीन विक्रीत भवतिः ता क्षेत्र संषतव्यावादकाले तदा धार्ण्णनेन परिसोतनियंः प्रत्य ह्ङ्थे भोगन जोङ तयाश छाछा कास्यं क्रीनत्वनन चोशन काया साषि स्वदेस मनयि भारोस स्वग्व[4] -

(ढायाँ)[5]

१. त्रु राम ति

२. लवुदसि

३. ग्वसंक दृष्ट ॥[6]

[7] पूर्व्व तपत्र ग्य लुरशनो

४.

अकरन ،

---

१. पहिले लेखिएका अक्षरमा केरकार गरी बनाइएका अक्षर यसो हेर्दा फ्यता जस्तो देखिन्छ तापनि अघिल्लो अक्षरको प र पछिल्लो अक्षरको कान्नानीलाई छोडेर यो पाठ अलि सन्दिग्ध नै छ।

२. हामीले ता पढेको अक्षर र वोको ठीक बीचमा पर्ने गरी माथि खाली ठाउँमा या थपिएको छ।

३. यो व खुँडे छ।

४. ग्वले दायाँ फट्के छोएको छ।

५. ताडपत्रको बायाँपट्टिको पाठ र दायाँपट्टिको पाठ छुट्ट्याउन बायाँपट्टिका पहिलो र दोस्रो पङ्क्ति टुङ्गिदा यस्ता ः चिह्न दिइएका छन्।

६. ताडपत्रको यो भाग दोव्ब्याएर राखिँदा अक्षर घोटिएकाले पहिलो पङ्क्तिको पहिलो अक्षर र तेस्रो पङ्क्तिको दृष्ट ॥ लाई छोडेर अरू पाठ सन्दिग्ध छ।

७. तेस्रो पङ्क्तिको जोङको ङको ठीक तलवाट चौथो पङ्क्ति उठाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२ सङ्ख्या

ने.सं. ७४५ (वि.सं. १६८२) नष्टचैत्रशुक्लतृतीया

यो पत्र मसँग छ।

सकलको फ्याक्सिमिलि

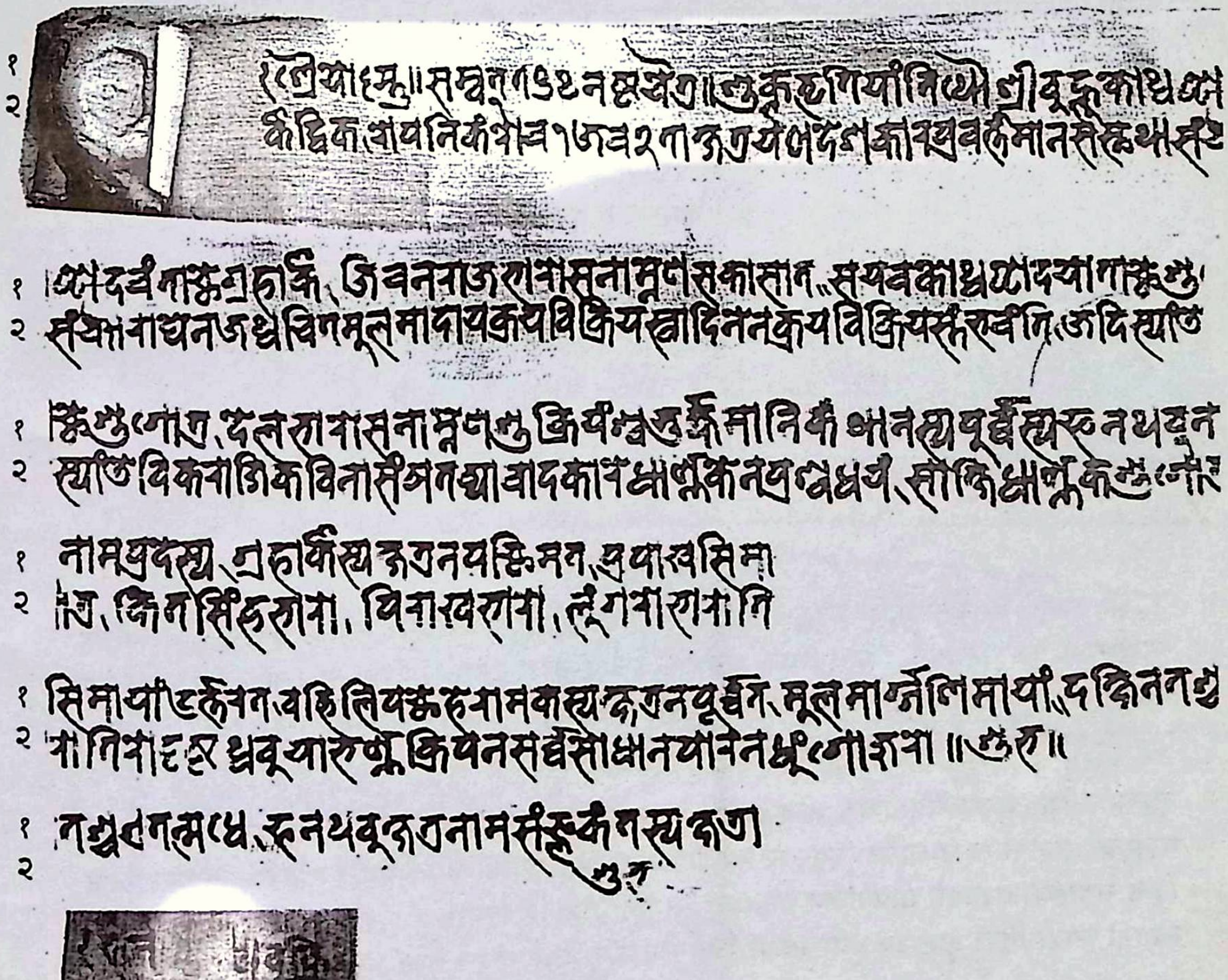

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रेयोऽस्तु॥ सम्बत् ७४५ नष्टचैत्र॥ शुक्लतृतियां तिथौ श्रीबुह्नु कोथ्वभ्होद वं॰ता छे ग्रहाङ्क ، जिव॰नराज भारोस नाम्नेण सकासात ، स यव॰ कोथ्वभ्होद योता छे शुगोत्र ، देल भारोस नाम्नेण शुक्रियं श्वभुर्ज्यमानिकं थानस्य पूर्व्वस्य फनथ बु॰ नामप्रदेस्य ، ग्रहाङ्कस्य क्षत्रत पच्छिमत ، प्रपाखसिमायां उर्त्तरत ، व॰हि लिपछे हेरामकस्य क्षत्रन पूर्व्वत ، मूलमार्ग्गशिमायां ، दक्षिनतश्च एतत्मधे ، फनथ बु॰ क्षत्रनामसंज्ञकं तस्य क्षत्रा-

२. ङ्क द्विक ، रोपनिकं रोव॰ १ जव २ ता क्षत्र यठादेशकारप्रव॰र्त्तमानसस्तथा सञ्चाराघेन जथ्वचितमुलमादाय क्रयविक्रियस्वादिनेन क्रयविक्रियस्तं भवंति ، जदि स्यां डेवि॰कराजिक विना संषतव्याव॰दकारे धाण्र्णकेन प्रश्वधयं ، साक्षि धाण्र्णकशुगोत्र ، कितसिंह भारो ، पिराख भारो ، लुंगरो भारो तिरो दृष्ट थ्व बु॰या भण्र्ण क्रिपन सर्व्व सोधान पोरन धुंगो जुरो॥ शुभ॥ शुभ॥[९]

(पछाडि)

१. फन थ बु क्रि-

२. पत्रं

३ सङ्ख्या

नेसं. ७४७ (वि.सं. १६८४) चैत्रकृष्णएकादशी

धर्मरत्न वज्राचार्यको सौजन्यले सकलबाट यस पत्रको नकल लिइएको हो।

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रेयोऽस्तु॥ सम्बत् ७४७ चैत्रकृष्णएकादस्यां तिथौ श्रीबुह्नु कोथ्वभ्होद वंता छे ग्रहाङ्कं ، विजयसिंह भारोस नाम्नेण सकासात् ، फले लिपछे धाण्र्णक ، वेषा भारोस नाम्ने शुक्रियं श्वभुर्ज्यमानिकं ، थानस्य पूर्व्वदिस्य फनथ बु नामप्रदेस्य ، मूरमार्ग्गशिमायां पच्छिमत ، जयकेस भारोस क्षत्रशिमायां उर्त्तरत ، एन्द्रगुथिया क्षत्रन पूर्व्वत ، जरधुनिगुथिया क्षत्रन दक्षिनतश्च

२. एतत्मध्य फनथ बु क्षत्रनामसंज्ञकं ، तस्य क्षत्राङ्क ، तस्य क्षत्राङ्कमेकरोपनिकं रोव १ ता क्षेत्र यठादेशकारप्रवर्त्त-मानस्तठा संचाराघेन जथ्वचितमूरमादाय क्रयविक्रयस्वादिनेन क्रयविक्रियस्तं भवंति जदि स्यां डेविकराजिक विना संषतव्यावादकारे धाण्र्णकेन प्रश्वधयं ، साक्षि धाण्र्णक शुगोत्र ، दोय भारो ، पिराख भारो ، ल्वगरो भारो तिरो दृष्ट थ्व बुया भण्र्ण क्रिपन सर्व्व सोधान पोरन धुंग्व जुरो शुभ॥

(पछाडि)

फनथ बु क्रि

---

८. यो व चोसे छ।

९. शुभ॥ र शुको वीचमा केही ठाउँ खाली छोडेर पहिलो पङ्क्तिको संज्ञकंको कंको तलबाट शुभ॥ लेख्न थालिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

खोकनाका, ताडपत्रमा लेखिएका, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएका २२ वटा लिखतपत्र*

- महेशराज पन्त

१ सङ्ख्या

ने.सं. ६१० (वि.सं. १५४७) भाद्रपूर्णिमा

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६५ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९५८ को रूपमा मूल पत्र छ ।

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

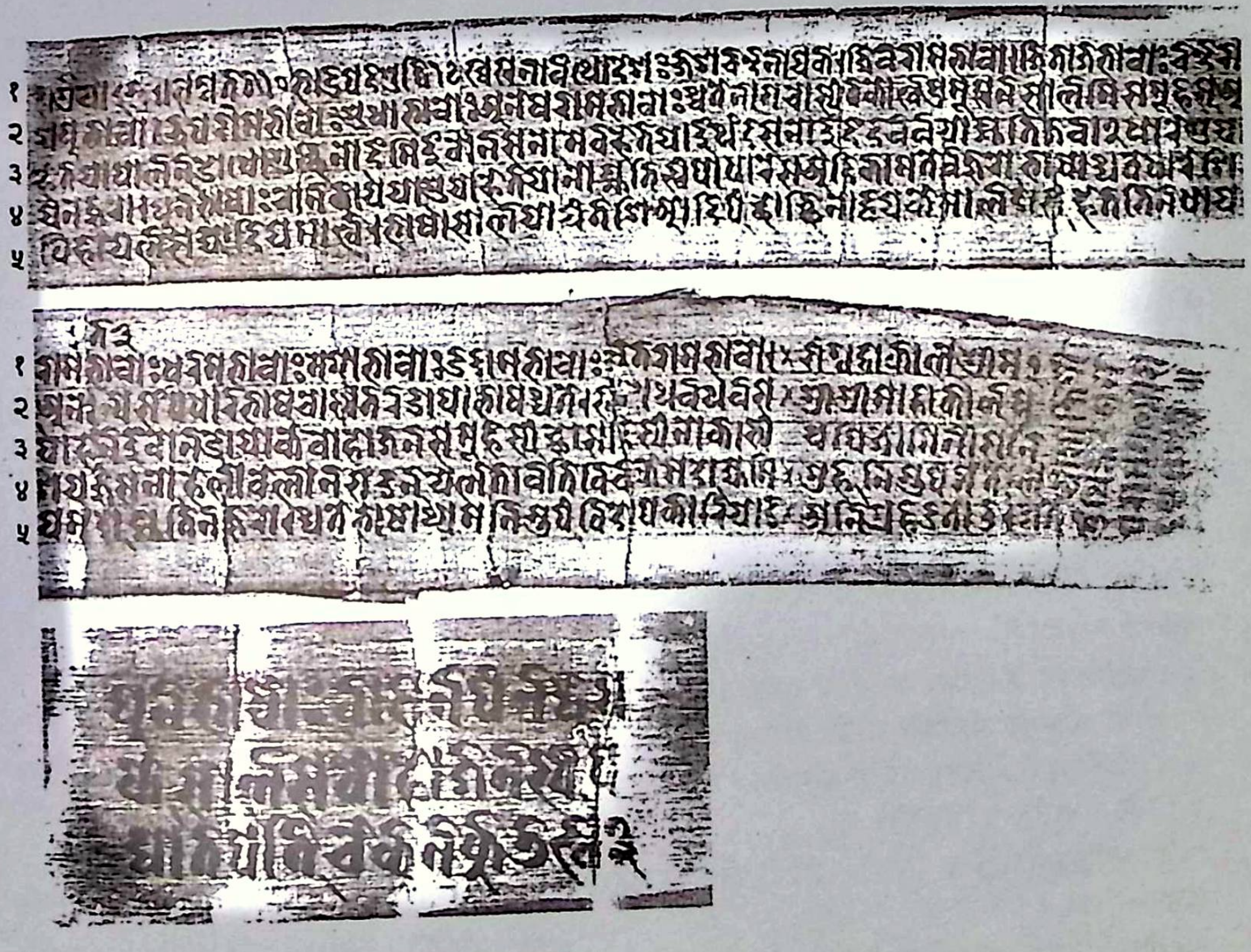

* ताडपत्रको मूलपाठमा प्रयोग भएका चिह्न *पूर्णिमा*को ९९ अङ्कअनुसारका छन् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ᳀ श्रैयो॓ऽस्तु ॥ सम्बत् ६१० भाद्रपदशुद्धि १५ ख्वखना वं[१]थो देशः जशचन्द नायक । जिव[१]राम भाव[१]ो । जिताज भावोः चन्दराम भावोः धरम भावोः मेगा भावोः उदाम भावोः ज्यंतराम भावो ।

२. शषु भावोः रूपराम भावोः शुथा भावोः अनेषराम भावोः थ्वते नाम चोस्य तको त्व प्रमूखन ᳀ सालमि समूहस ᳀ अनोन्य संपधार भाष चोस्य तरङाया भाष थ्वते । ख[२]X[३] थव[१] थवस

३. हेत या पाल ᳀ न ᳀ ओथो शुछिनो ᳀ दंमि दुंवोन सनो ᳀ मव हेतया दुंथं दसनो ᳀ दुंदं व[१] व[१]योह्म ति जवा २ धारे शुया हेत[४]न दुंवोन ओयाके वोहो जनसमूहस्यं ᳀ छोसहिस्यं नोकास्यं

४. यंने जुरो । पुन भाषाः चोन कायया ᳀ शुया हेतयानो ᳀ ह्मति स्वंपाधारेस अदिका मतेव जुरो ᳀ भाषा थ्वते धारे शियजु सनो ᳀ हेला वेलान ᳀ संङन् ᳀ येल तावति विचके मदो ज्यमि

५. पिहाय लस ज्या दियमाल्व । भाषा सालया यंत शि आदिपं ᳀ छोछिनो द्वयकेमाल ङास ᳀ हेत तिन धाय मदो ᳀ ह्मतिन जुरो । थ्वते भाषाथ्य मनिस्त्रपं ᳀ विदोपकारि याङ

(दायाँपट्टि)[५]

१. संगव द्वा काले ᳀ श्रीमत्-
२. श्रीश्रीमाहाकाल ᳀ षु-
३. यपि जोगिनीस नि-
४. ग्रह ᳀ निस्त्रपंसं तोले
५. अनिग्रह उतोत्र । थ्वते[६]-

(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

१. या साक्षि श्री-
२. तुंथि ह्लङे अने-

---

१. यो व खुंडे छ ।
२. ताडपत्र भाँचिएर गएकोले खको सामै देखिँदैन ।
३. खभन्दा पछाडिको अक्षरको माथिल्लो भाग र सामै देखिन्छ ।
४. हे र नको बीचमा डिकाभन्दा माथि यस्तो x चिह्न र ती नै दुइ अक्षरको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल, तेस्रो र चौथो पङ्क्तिको बीचको खाली ठाउँमा अर्को त्यस्तै चिह्न दिई माथि खाली ठाउँमा पहिलो पङ्क्तिको चन्दरामको मको डिकोभन्दा माथि यस्तो x/x चिह्न दिई त थपिएको छ । थपिएको त्यो अक्षर कुन पङ्क्तिमा थप्ने हो, त्यो जनाउन ३ लेखिएको छ ।
५. ताडपत्रको बायाँपट्टिको पाठ र दायाँपट्टिको पाठ छुट्ट्याउन बायाँपट्टिको हरेक पङ्क्ति टुङ्गिदा यस्ता x चिह्न दिइएका छन् ।
६. तेले दायाँ फट्के छोएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३. षराम मुल्मीस

४. दृष्ट ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

१. पुन भाषा: वासन पंन द्वय-

२. के 、सालस वोहो जनस्यं 、प

३. द्यात पति 、चेकन कुड स्व ३

२ सङ्ख्या

ने.सं. ६३९ (वि.सं. १५७६) भाद्रशुक्लएकादशी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६५ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९६३ को रूपमा मूल पत्र छ ।

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

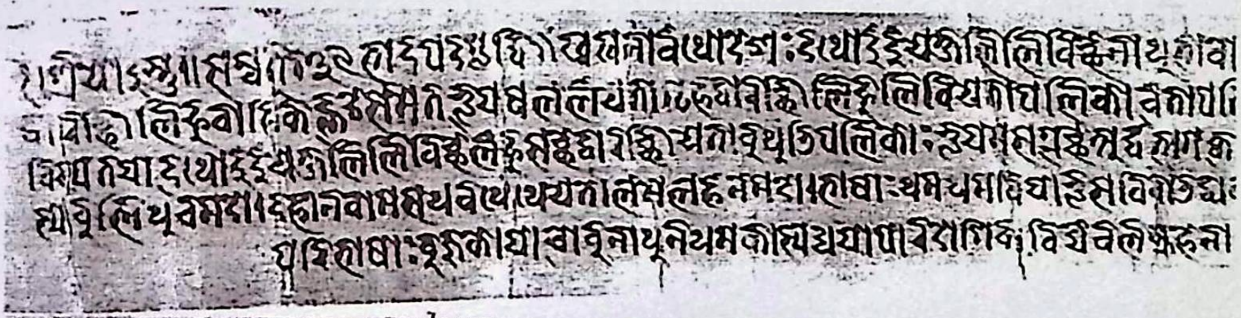

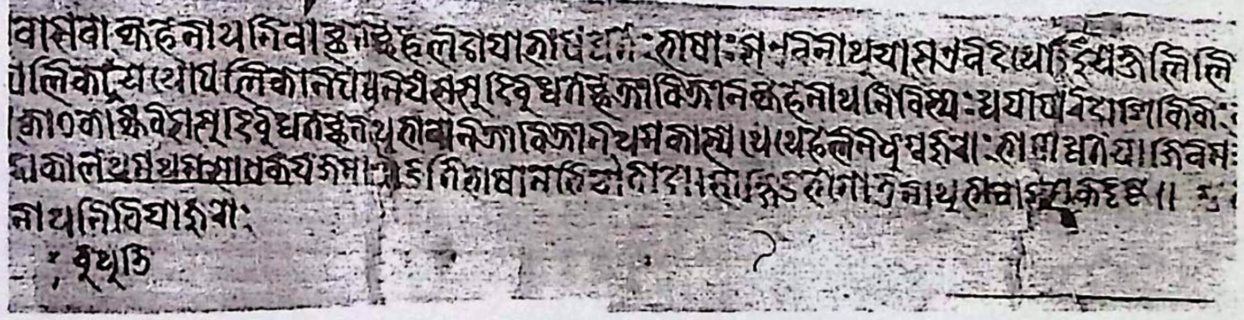

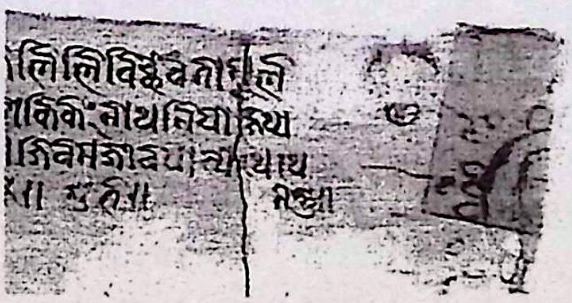

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ꣵ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ६३९ भाद्रपदशुद्धि ११ ख्वखना वंथो देशः दथो दुंदुं येकुलि
लिबिछे नाथु भावोसवो ، क्यहे नाथनिवं ी छेन छे हेलङाया भाष थ्वते ꣸ भाषाः स
एव नाथुया ، स एव[७] दथो दुंदुं येकुलि लिबिछे वंता मूल- ८

२. द्वारछि १ लिफुबाहिक ، ह्लङेसमेंत ، भुय षले लं यता गृह द्वारछि १ लिफु लिबि
येता पलिको ، वंता पलिको बुथुडि[९] यथो पलिकोन पं द्य नयं ससुदिवु थ्वते छे
क्रीविक्रीन क्यहे नाथनि बिस्यः थ्वया पारदोशिकिक ꣸ नाथनिया ह्लङथ्य

३. बिस्यं तया ، दथो दुंदुं येकुलि लिबिछे लंफुस छे द्वारछि १ येता बुथुडि पलिकोः भुय
मेसग्ल छे अर्द्धभाग ، क्वाठ को क्यब ससुदिवु थ्वते छे नाथु भावो[१०]न क्रीविक्रीन ،
थम कास्य थेथे हेलन धुंग्व जुरो꣸ भाषा थ्वतेया जिव मजीव[११] धास्ये थेथे[१२]-

४. स्यवु लिथुच मदो । दहीन वामस थव थेथे येतोले मेले हंने मदो । भाषाः थम थम
बिया भुस विवाड द्वा काले थम थम सोधकं यंजमाल्व । उति भाषा नेभि चोता
दो । साक्षि उभेगोत्र नाथु भावोस मेक दृष्ट ॥ शुभ ॥ [१३]मस्तु ॥[१४]

५. [१५]परिभाषाः बु जुकोया ، चोवु नाथुन थम कास्य थ्वया पार-
दोशिक ، विद्यं वल क्यहे नाथनि बिया जुरो꣸

---

७. यो व खुँडे छ।

८. यो बुट्टा पहिलो पङ्क्तिको हाराहारीदेखि पाँचौं पङ्क्तिभन्दा तलसम्म गएको छ।

९. को र यको बीचमा डीकाभन्दा माथि यस्तो x चिह्न र ती नै दुइ अक्षरको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल दोस्रो र तेस्रो पङ्क्तिको बीचको खाली ठाउँमा अर्को त्यस्तै चिह्न दिई तल खाली ठाउँमा पाँचौं पङ्क्तिको नाथनिको थको तल एउटा यस्तो x चिह्न र त्यसको तल अर्को यस्तो ꣸ चिह्न दिई बुदेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएको बुथुडि बियाको बिको तलसम्म पुगेको छ।

१०. पहिले लेखिएको अक्षर मेटी त्यहीं ठाउँमा वो लेखिएको छ।

११. यो व चुच्चे छ।

१२. पछिल्लो थेको थले दायाँ फट्के छोएको छ।

१३. ॥ भन्दा पछाडि केही ठाउँ खाली छोडेर तेस्रो पङ्क्तिको अन्त्यको थेथेको पछिल्लो थेको एकलखको तलवाट लेख्न थाली पङ्क्तिको अन्त्यसम्म पुग्ने गरी मस्तु लेखिएको छ।

१४. ॥ ले दायाँ फट्के छोएको छ।

१५. चौथो पङ्क्तिको दहीनको दको तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३ सङ्ख्या

ने.सं. ६५७ (वि.सं. १५९४) श्रावणकृष्णदशमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२९५/२८

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ॥ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत ६५७ श्रावणकृष्णदसम्यायां तिथौ श्रीष्वकनादेश नायलाछ छें पंदु भावोस नाम्ना सकासात् श्रीफनपिदेश कोनछें मयन भारोस नाम्नेन स्वकियं स्वभुज्यमानिकं चो वु को क्षेत्र-नामप्रदेशे स यव ष्वकनादेश पदुमया वातिकाया पश्चिमत मुलमार्गशिमाया उतरत नाथु भावोयाव क्षेत्रशिमाया पोर्व चोलचा भावो ، ज़ोता भावो नेह्मस क्षेत्रशिमाया दक्षिनत एतेषा मधे चतुररोपनिकं ज-

२. त्क्षेत्र रोवाङ्क रोव पि ४ थ्वतेस रोव[१६] नसित्यास बारहभागस्य मेकभागन जिमनेबोस छिवो जुको धाण्र्णस्वादिकार क्षेत्र सक्रषकं स्मपरिभोगय जथानगलकालप्रवतमानसञ्चाराघेन जथोश्रित्मुलेमादाय क्रिविक्रिस्वादिनेन तेनानिवर्त्तकं न्यायन क्रिन विक्रियत भव[१६]ति जदि सत्या देविकराजिक विना संषटव्यावादकाले तदा धाण्र्णकेन परिवे[१६]स्वधनियं अत्र शाक्षि श्रीयत्र मानिग्ल लिबि लं छे नाथु भारोस दृष्ट क्रिप्न सर्व स्वधान[१७]

(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

१. धुव

२. शुभ ॥

(पछाडि, फरक हस्ताक्षरमा)

१. ॥ सम्वत् ६६४ चैत्रबद्धि ९ भूय ह्ङथो क्षेश जाव चो बु को क्षेत्र

२. रोव पि ४ थ्वतेशः ह्ङथो क्षंश जाव धाण्र्णकस भ्रातेसहस

३. स्वादिकारंण पयि २ चुंजो १ थ्वते क्षेत्र क्रीविक्री वु जुरों ، व्या-

४. वा द्वाकारे सोढकं बियमाल्व भाषा दको ह्ङथो क्षेश कावथ्य

---

१६. यो व खुँडे छ।

१७. नले दायाँ फट्के छोएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

५. जुरों ॱ साक्षि स येव नाथु भारोसः श्रुट ॥ क्रीप्न दवु सर्व्व सोधान
(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)
धुंगो जुरों ॱ शुभ ॥

४ सङ्ख्या

ने.सं. ६७० (वि.सं. १६०६) फाल्गुनशुक्लत्रयोदशी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २२९५/२१

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ꣽ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत ६७० फाल्गुणशुक्लतिरोदस्यां तिथौ श्रीफशषा नक ष्वकनादेशेः तत्रेव देशः नायलाछननि येता गृह ॥ पाकडचा भावोया नाम्ना सकासात् तत्रेवस्थ वं[१८]ता छे दोयचा भावोया नाम्नेन स्वकियं स्वभुर्ज्यमानिकं चो बु क्व क्षेत्रनामप्रदेशेः क्षेलशिमायां पश्चिमत ॥ श यव ग्राहकस क्षेत्रशिमायां उर्त्तरत ॥ धार्ण्णस्वग्वत्र लुंतयि भावोया क्षेत्रशिमायां पुर्व्वत ॥ श्रीबाहारया क्षेत्र-

२. शिमायां दक्षिनत ॥ एतेषां मद्धे ता क्षेत्र मेकप्नाद्धिकमेकरोपनिकं जत क्षेत्र रोव[१८]ङ्क रोव[१८]छि १ प्नछि १ थ्वते बुश धार्ण्णस्वादिकार चतुरभागस्य मेकभाग जुको बु एते ता क्षेत्र शत्रुषकं समपरिभोज्ञे जथानग्रकालप्रव[१८]त्तमानसंचारार्घेन जथोश्चित्मुलेमादाय क्रिविक्रीस्वादिनेन तेनानिवृर्त्तकं न्यायन क्रिन विक्रीयतम्भव[१८]ति जदि स्यात् देविकराजिक विना ता प्यबोश छिवो जुक्व बु सं-

३. कट्व्यावाडकाले तदा धार्ण्णकेन परिसोधनियं अत्र पत्राथे साक्षि ॥ धार्ण्णस्वग्वत्र पदुम भावोया मेक ॥ दृष्ट ॥ शुभ ॥ भाषा ता क्षेत्रया क्रिप्न द्वाकोवुं सर्व्व सोधान पाचकं धुंग्व जुरोः

५ सङ्ख्या

ने.सं. ६८० (वि.सं. १६१७) ज्येष्ठकृष्णतृतीया श्रवणनक्षत्र वैधृतियोग मङ्गलवार

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६६ सङ्ख्याको बट्टामा क्रमसङ्ख्या ९७४ को रूपमा मूल पत्र छ।

---

१८. यो व खुँडे छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

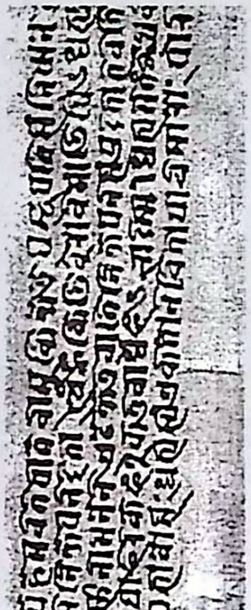

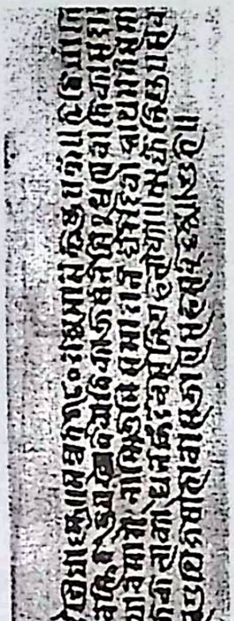

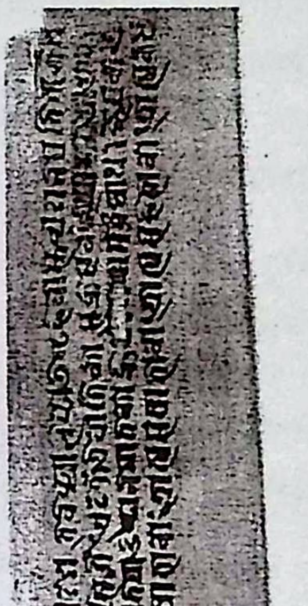

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ՟ ॐ नमः सूर्याय ॥ अदे वालाहल्पे वैवशोतमतरे ، करिजुगे ، भ्रतषडचे जाम्बोदिपे हेमवतपाते ، वासुकिक्षेत्रे ، पसूपतिसंनिधाने ، वाग्मत्याया दक्षिनकुले ، श्रैललितपतन्य ، श्रीआर्य्यावतदेशे ، पूण्णभूमो एव[१९] स्थानेः । अदे श्रैयोऽस्तु ॥ सम्बत् ६८० जेष्टमासे कृष्णपक्षे ॥ तृतियां तिथौ । श्रवणनक्षेत्रे ॥ वेधतियोगे ॥ अंगारवासरे ॥ ततदि श्रीफशषा खोखनादेश ، तवझ्यालफोड गृहवास्तव्य दानपति अकव

२. नाथु भाव[१९]ोसन थवतंवो ، दिवंगत स्वपुत्र जयसिंह भावोस तनिमित्याथेन सोहस्तेन निक्षेपन दुता ، ल्वंह्नंकिडि बु रोव मोडि पि ४ थ्वत्य बुय[२०]ा जथाचत्राघाटेन परिवेस्थितं ، भुय पत[२१]चो बु रोवछि १ थ्वया जथाचत्राघाटेन परिवेस्थितं ، भुय ख्वात वातिका ऋर्ष नसि २ थ्वत्य वातिकास दानपतिस स्वादिकारन अधभाग जुको थ्वत्य अभागया जथाचत्राघाटेन परिवेस्थितं ، एटे क्षेत्र वातिका ، सक्रषकं[२२] *[२३] श्रीमत्[२४]श्रीश्रीबूग-

३. स घेरदिवा मेत छप्वा व[१९]ो । श्रीश्रीशिषडिजात्रास प्वाथ मेत स्वं प्वाथवो ، छोयके गोस्तीनामनेन ، एटे क्षेत्र व[१९]ाति निक्षेपन संप्रदता भवति ॰ अत पर कालातर[२५] व[१९]ा ، यावत् चद्राक्कमेदनि उपस्थित ॰ तावत् लोपालोप न रभ्यते ، स्थिर याचमारो ،

नास्ति भुमिसमा दानं ، घेरदिव[१९]ा ، प्वाथ मतं समाश्रितं ،

समा भुमि महादानं ، त्रैलोके सचराचर ॥

थ्वत्यया वसानन ، श्रीश्रीबुगं यातया उभ्फानयात कोह्नु **[२६]*[२७]ा मतं प्वाथ १ छोयकं य-

४. जमारो ॥ भुय श्रीश्रीशिषदि यातयातया स्वंह्नु ङ प्वाथ मत प्वथ ३ छोयकं ، दान बिय शिया-फरके ، फं २ कतुवा थ्वं फं ४ ला दम्म १ थ्वत्य मतं छोयकं दान बिस्यं यंजमारो ॰ थ्वत्य मतं

---

१९. यो व चुच्चे छ ।
२०. पहिले लेखिएको अक्षरको सामै नचलाईकन मूल अक्षरलाई य बनाइएको छ ।
२१. पहिले लेखिएको अक्षरलाई पत बनाइएको छ ।
२२. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले कंको डिको देखिँदैन ।
२३. कंभन्दा पछाडिको अक्षरको विराम र पछिल्लो भाग देखिन्छ ।
२४. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा **श्रीमत्** लेखिएको छ ।
२५. पहिले लेखिएको अक्षरलाई र बनाइएको छ ।
२६. ह्नुभन्दा पछाडिका दुइ अक्षरका डिका र तल्लो भागका केही अंश देखिन्छन् ।
२७. ह्नुभन्दा पछाडिको तेस्रो अक्षरको डिको, तल्लो भाग र पछिल्लो भागको केही अंश देखिन्छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

छोय[२८] छोयकं ‸ दान मविस्यं ‸ संकाकाले ‸ पञ्चमहापातक लाको ‸ थ्व नेह्मं देवस निग्रह लाको ॥ धाक्व निस्त्रप सकाकारे उत्रोत्र जुरो ॥ थ्व चिता याको गोस्ति दानपतिस सोगोत्र भ्रातापुत्र जषा भावो ‸ भ्रात्य संषा भावो ‸ भ्रात्य सह भावो ‸ भ्रात्य वष-

५. न भावोस ‸ भ्रातापुत्र जषसिंह भावो ‸ आसराम भावोस ‸ मनिचंद भावोस ‸ शुभय भावोस ‸ थ्वत्यस्यं एकतोन चिता याचमारो ‸ पारफेया नाम चोया कंथन जुरो ॥ थ्वत्य दानपत्र चोयाया साक्षि दानपतिस भ्रातापुत्र स्वगुथि जषा भावोस भ्रात्यसहसवु दृष्ट ॥ शुभ ॥

६ सङ्ख्या

नेसं. ६८८ (वि.सं. १६२५) आषाढकृष्णतृतीया

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६५ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९६१ को रूपमा मूल पत्र छ।

मूलपाठ

२९

१. ꣼ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ६८८ आषाढबद्धि ३ धनि फशषा खोकनादेश लं यताछे सागो बबा सह भावोसवो ‸ ज[३०]क्षेसिह भावोस-

२. वो द्वयोसके ‸ रनिया स एव सोगोत्र भ्रातापुत्र ब्यषा भावोसन भोगबंदकन उदारप वया ‸ ओहो तव टका तृय शुकि टका-

३. द्वि अष्टटकाङ्क टका च्या ८ शुकि टका स्व ३ तस्य भोगबंदकोदेश ‸ चो बु रोव मोण्डि स्व ३ थ्वत्य बुया जथाचत्राघाटेन परिवेष्थि-

४. त भाषा थ्वते टकाया व्रषप्रति क्लत्र ल्याषस थ्वत्य बु धनिस्यं चास भुक्त्रपं यने जुरो ‸ आविदि वर्ष सोय छादि फ्यायसः टकाः प्र-

५. त्य जसकिता बाबुयाके लिफ्याङ थे भोगन तथा जुरो ॥ साक्षि स एव देश उभय-गोत्र बंधव भावोस ॥ दृष्ट ॥ परबेह चोता

(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

कायां दो ॥ शुभ ॥

---

२८. पहिले म लेखी त्यसको बायाँपट्टिको भाग सामैमा छुवाएर य बनाइएको छ।

२९. यो बुट्टा पहिलो पङ्क्तिको हाराहारीदेखि पाँचौं पङ्क्तिभन्दा तलसम्म गएको छ।

३०. पहिले लेखिएको अक्षरलाई ज बनाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

७ सङ्ख्या

ने.सं. ७१६ (वि.सं. १६५३) आश्विनकृष्णप्रतिपदा

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६६ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९६९ को रूपमा मूल पत्र छ।

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ༄ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ७१६ आश्विणिकृष्ण ॥ प्रतिपद्यां तिथौ ॥ श्रीष्वकना तवदेश ˎ नायकझोल मुल लं येता गृह ॥ स्वगोत्र बबा जगततेज भावोया नाम्ना शकासात् ॥ स येव मुल लं येता गृह ॥ स्वगोत्र भ्रातापुत्र जयनचन्द भावोया नाम्नेण स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं ˎ बंबि बु क्षेत्रनामप्रदेशे ˎ धाण्र्णकश क्षेत्रशिमायां पश्चिमतः ॥ मदकारक्षेत्रशिमायां उत्तरतः ॥

२. स्वगोत्र रथनतेज भावोया क्षेत्रशिमायां पूर्व्वतः ॥ स्वतबाहार पात्रवंश रावुत्त हरिसिंह भारो भ्रातापुत्रसहस क्षेत्रशिमायां दक्षिणतः ॥ एतेषाम्मध्य ता क्षेत्र शार्द्धसह ॥ मेकरोपनीकं जत् क्षेत्र रोवाङ्क रोवछि १ पयि नसि २ थ्वतेश स्वंबोश छिवो जुक्व जुरों ˎ ता क्षेत्र सक्रषकं स्मपरिभोज्ञें ॥ जथानगरकालप्रवर्त्तमान-संचारार्घेन यथोच्चितमूल्येमादाय ˎ क्रिविक्रीस्वाधिनेन ते-

३. नानिवर्त्तकं ˎ न्यायेन क्रेण विक्रीयतम्भवति ॥ यदि श्यात् देविकराजिक विना ˎ ता स्वंबोश छिवो जुक्व क्षेत्र शंकटव्यावादकाले ˎ तदा धाण्र्णकेन परिसोधनीयं ˎ अत्र पत्रार्थे ॥ साक्षि स्वगोत्र जयचन्द भावोया मेक दृष्ट ॥ क्रीपन सर्व्वं[३१] सोधान पुलण धुंगो जुरो ॥ शुभं ॥

८ सङ्ख्या

ने.सं. ७२२ (वि.सं. १६५९) ज्येष्ठशुक्लद्वादशी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६७ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९८६ को रूपमा मूल पत्र छ।

मूलपाठ

१. ༄ सम्वत् ७२२ ज्यैष्टशुद्धि १२ खोकना तवदेश ˎ त(वङ्याल) ...

---

३१. पहिले लेखिएको अक्षरलाई र्व्व वनाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. वो((हो))[३२] दाम शुकि टंकाछि १ तस्य ((म))[३३]ासंप्रति कलन्त्र ल्य[३४](षन) ... (दा)-

३. म शुकि टंका प्रत्य घरशार बयस त्याङा धनि स ए(व) ...

४. अजाया गुथिसमुहस ॥ साक्षि तत्रेव खोकना(दे[३५]श) ...

९ सङ्ख्या

ने.सं. ७२४ [वि.सं. १६६०] फाल्गुनकृष्णसप्तमी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६६ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९७२ को रूपमा मूल पत्र छ। यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳵ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ७२४ फाल्गुणकृष्णः ॥ सप्तम्यायां तिथौ ॥ श्रीष्वकना तवदेश ˎ तवझ्याल गृह ॥ जयचन्द भावोया नाम्ना साकासात् ॥ स एव ष्वकना तवदेश ˎ नायलाछे लं यंता गृह ॥ मेताज भावोया नाम्नेण स्वक्रियं स्वभुर्ज्यमानिकं स एव ष्वकना मूल लं येता गृहनामप्रदेशे ˎ [३६] स एव देशया [३७] क्येंब धाण्र्णकस भूमिका[३८]शिमायां पश्चिमतः ॥ हाकुसिंह भावोया गृहशिमायां उत्तरतः ॥ हर्षा भावोया गृहशीमायां पूर्व्वतः ॥ मूलमार्ग्गशिमायां दक्षिणतः ॥

---

३२. वोभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग र एकलख देखिन्छ।

३३. स्यभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भागको अलिकति अंश र सामै देखिन्छ।

३४. ताडपत्र भाँचिएर गएकोले ल्यको सामै देखिंदैन।

३५. नाभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ।

३६. सको डिकोभन्दा माथि खाली ठाउँमा यस्तो x चिह्न र त्यही अक्षरको खुट्टाभन्दा तल पहिलो र दोस्रो पङ्क्तिको बीचको खाली ठाउँमा अर्को त्यस्तै चिह्न दिई छुटेका अक्षर थप्ने सङ्केत गरे तापनि पछि ती चिह्न पुछ्न खोजिएको छ। यी चिह्न त्यही पङ्क्तिमा केही पछि हाल्नुपर्नेमा झुक्किएर अघिबाटै हालिएका हुनाले तिनलाई पछि पुछिएको हो कि जस्तो देखिन्छ।

३७. श र याको बीचमा लेखिएको जराम भावोमा यस्तो लामो —— धर्को दिई ती अक्षरलाई खारेज गरिएको छ।

३८. व र शिको वीचमा डिकाभन्दा माथि यस्तो x चिह्न र ती नै दुइ अक्षरको बीचमा तिनको खुट्टाभन्दा तल पहिलो र दोस्रो पङ्क्तिको वीचको खाली ठाउँमा अर्को त्यस्तै चिह्न दिई दोस्रो पङ्क्तिको °मानेनको माको तल खाली ठाउँमा अर्को त्यस्तै चिह्न दिई धादेखि लेख्न थालिएको छ र थपिएका धादेखि कासम्मका अक्षर °रात्र्घेनको घेंको तलसम्म पुगेका छन्। थपिएका ती अक्षरपछि फेरि अर्को त्यस्तै चिह्न दिइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

२. एतेषाम्मध्ये रथ्यांमूलमार्ग्गेण दक्षिप्रवेश ‸ गृहमण्डले उत्राभिमुष ता मूल लं येता छँ जिकुन द्वारछि १ लिफु लिवि सहः एते तत्गृहवस्थितवाहिरिद्वाराङ्गणस्यंदिनीकायक्षनीस्थापनपललासंछान स्वशिमासहः ॥ सकर्ष स्मपरिभोज्ञं ॥ यथानगलकारप्रवर्त्तमानेन सञ्चारात्र्घेन यथोचितमूल्यमादाय क्रिविक्रीस्वाधिनेन तेनानिवर्त्तकं न्यायण क्रेण विक्रीयतम्भवति यदि श्या दैविकराजीक विना ता गृह शंषटव्यावादका-

३. ले[३९] तदा धार्ण्णकेन परिसोधनियं ‸ अत्र पत्रार्थे ॥ साक्षि धार्ण्णस्वगोत्र भ्र[४०]ात्य मनित्य भावोया मेक दृष्ट ॥ क्रीप्न सर्व्व सोधान पुरण धुंगो जुरो ॥ शुभं ॥

१० सङ्ख्या

नेसं. ७३६ (वि.सं. १६७२) चैत्रशुक्लषष्ठी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६६ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९७५ को रूपमा मूल पत्र छ ।

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

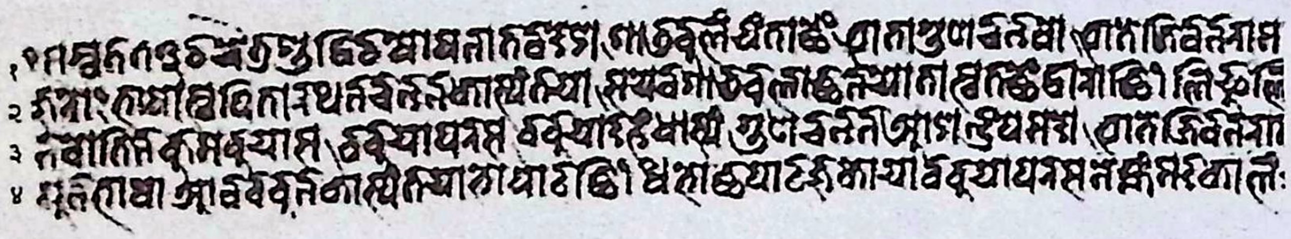

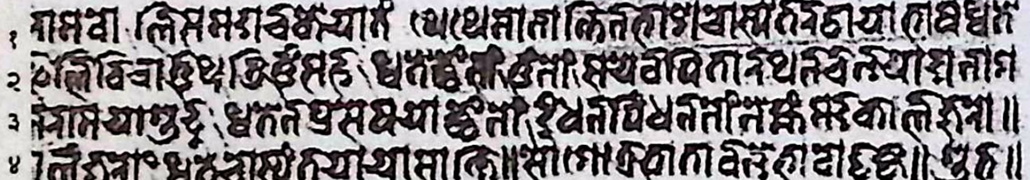

३९. पहिले लेखिएको अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा ले लेखिएको छ ।

४०. पहिले लेखिएको अक्षरलाई भ्र बनाइएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ᳲ सम्वत ७३६ चैत्रशुद्धि ६ षोषना तवदेश ، गाड बु लं यंता छें ، भ्राता गुणचन्दवो ، भ्राते जिवन-रामवो ، लिस मदाचकेयातं ، थेथे मानान्तिन भाश चोस्यं तरङाया भाष थ्वते

२. जुरो९ भाषा स्वपिता रथनचन्दन कास्यं तया ، स येव गाड बु लाछन योता स्वत छें द्वाराछि १ लिफु लिबिचा ، भुथुडि भुंसह ، थ्वते छेंनों[४१] ، भुंनों ، स येव पिता रथनचन्दया दानाग

३. नवोतिन कुमबुयास ، बबुया परस ، बबुया दहं धास्यं ، गुणचन्दन आशन्द्रंपे मदो ، भ्राते जिवनरामया शुटु ، थ्वतेन ، प्रसेषया छेंनों ، दुंधन पिंधननों नेह्मं मदकाल जुरो ॥

४. पुन भाषा आव बबुन कास्यं तया भोपाटछि १ थ्व भो छपाट जुकोया बबुया परस नेह्मं मदकालं जुरों ، थ्वते चोस्यं तयाया साक्षि ॥ सोगोत्रभ्राता बन्देभावो दृष्ट ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

भाश प ति ॥

११ सङ्ख्या

नेसं. ७४० (वि.सं. १६७७) श्रावणशुक्लदशमी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६७ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९८७ को रूपमा मूल पत्र छ ।

मूलपाठ

१. ᳲ सम्बत् ७४० श्रावनशुद्धि १० षोकना तवदेश ، नायराछननि ، लुपसिंह भावो-

२. या ، हस्तोद्धार व[४२]हो दाम द्वयो शुकि टंकाङ्क शुकि[४३] तंका नशि २ तस्य व्रषंप्रति क-

३. लन्त्र दर्म्म षु ६ धारे थन्नेमाल्व ९ निबन्दक शायस दाम शुकि टंका प्रत्य घरसार

४. बयस त्याङा धनि स एव देश स्वंथछें ، दोयराम भाव[४३]ा प्रमुष्न अषतगुथिसमुह-

---

४१. पहिले लेखिएको अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा नों लेखिएको छ ।

४२. यो व लाम्चो छ ।

४३. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा शुकि लेखिएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(दायाँ फट्केमा तलबाट उठाई तेस्रो पारेर)

१. स साक्षि रणिस्व-

२. गोत्र 、 जितराज-

३. भावो श्रुत ॥ शुभ

(पछाडि)

लुप सिं

१२ सङ्ख्या

नेसं. ७४० [वि.सं. १६७७] भाद्रकृष्णषष्ठी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६६ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसंङ्ख्या ९७८ को रूपमा मूल पत्र छ।

मूलपाठ

१. ॥ सम्वत् ७४० भाद्रपदवद्धि ६ षोकना 、तव[४४]देश 、सवलं 、जिरामया 、हस्तोद्धार व[४५]हो दाम द्वयो शुकि टंकाङ्क शुकि तं-

२. का नशि २ तस्य व्रषंप्रति कलन्त्र दम्म षु ६ धारे थन्नेमाल्व ९ तस्य वन्दकोदेश 、धनवो व[४६]तिका पयि २ भाषा ब[४६]न्दक तुर

३. मदो ९ शायस दाम शुकि टंका प्रत्य घरसार वयस त्याङा धनि स एव[४५] देश 、दोयराम प्रमुष्ण गाकतिराखगुथिसमु-

(दायाँपट्टि)[४७]

१. हस साक्षि

२. रणिभ्राते 、दो-

३. यभावो श्रुत् ॥[४८]

---

४४. यो वको पेट चिरेको जस्तो देखिन्छ।

४५. यो व लाम्चो छ।

४६. यो व चुच्चे छ।

४७. ताडपत्रको वायाँपट्टिको पाठ र दायाँपट्टिको पाठ छुट्टयाउन वायाँपट्टिको हरेक पङ्क्ति टुङ्गिदा यस्ता x चिह्न दिइएका छन्।

४८. ॥ ले दायाँ फट्के छोएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

(पछाडि)

१. क्रि रा[४९]-

२. म ॥

१३ सङ्ख्या

ने.सं. ७४१ [वि.सं. १६७७] फाल्गुनपूर्णिमा

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६५ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९६४ को रूपमा मूल पत्र छ।

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

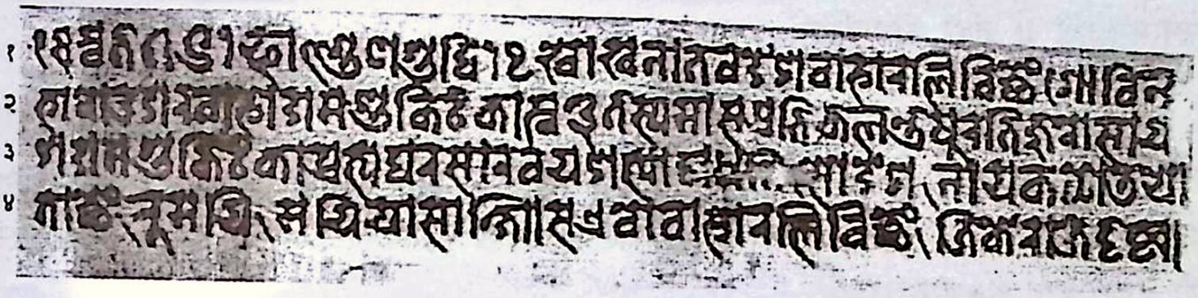

मूलपाठ

१. ꣸ सम्बत ७४१ फाल्गुणशुद्धि १५ खोखना तवदेश बाहार लिबिछेँ गोविन्द

२. भावो उदार वोहो दाम शुकि टंका स्व ३ तस्य मासप्रति कलन्त्र षु रति जुरो साय-

३. श दाम शुकि टंका प्रत्य घरसार बयश त्याङा धनि[५०] ‚ सोदेश ‚ नायकभ्होड यो-

४. ता छें ‚ रुमयि ‚ मयिया साक्षि ॥ स एवो बाहार लिबिछें ‚ जिकेराज दृष्ट ॥

(पछाडि)

ग्वमे द भावो[५१]

४९. ताडपत्रमा अक्षर मेटिएकोले राको अघिल्लो भाग देखिँदैन।

५०. ताडपत्रको रेशा उप्किएर गएकोले निको नको बीचको भाग र सामैको माथिल्लो भाग देखिँदैन।

५१. ताडपत्रमा अक्षर मेटिएकोले वोको ो देखिँदैन।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१४ सङ्ख्या

ने.सं. ७४६ (वि.सं. १६८३) चैत्रकृष्णतृतीया

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई १८७८/६

यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ९ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ७४६ चैत्रकृष्ण ॥ तृतीयां तिथौ ॥ ष्वकना तवदेस[५२] ⸴ कोथोत्वाल येता गृह ॥ स्वग्वत्र भ्राता ⸴ जिवनराज भावोया नाम्ना सकात् ॥ स एव ष्वकना तवदेश कोथोत्वाल येता गृह ॥ स्वग्वत्र भ्रात्य धर्म्मकेश भावोया नाम्नेण स्वकीयं स्वभुज्यमानिकं ⸴ खोसिभागवती क्षेत्रनामसंज्ञेकं ॥ जता जीवनसिंह-

२. या क्षत्रशिमायां पश्चिमतः ॥ नदिशिमायां उत्तरतः ॥ गाड बु हृदयकेश भावोया क्षत्रशिमायां पूर्व्वतः ॥ स एव गाड बु हृदयकेश भावोया क्षत्रशिमायां ⸴ द[५३]क्षिणतः ॥ एतेषाम्मध्ये ता क्षत्र त्रयरोपनीकं यत्क्षत्र रोव[५४]ाङ्क रोव[५४] स्व ३ थ्वतेश धार्ण्णस्वादिकालण अर्द्धभागन वंथोद्य रसि जुरो ⸴ एते क्षत्र सकर्षकं स्मप-

३. रिभोग्यं ⸴ यथानगरकालप्रवर्त्तमानेन स्वंचारार्घेन यथोचितमूल्यमादाय क्रिविक्रीस्वाधिनेन तेनानिवर्त्तकं ⸴ न्यायेन ऋेण विक्रीयतम्भवति यदि स्याद्देव[५५]ीकराजिक विना ⸴ ता अर्द्धभाग जुको क्षत्र शंकटव्यावादकाले तदा धार्ण्णकिन परिसोधनियं ⸴ अत्र पत्रार्थे साक्षि धार्ण्णकस्य भ्राता गुणिसिंहभावो मेक दृष्ट ॥ क्रीप्न सर्व्व सो[५५]-

(दायाँ फट्केमा तेस्रो पङ्क्तिभन्दा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

धान धुंग्व शुभं ॥

---

५२. पहिले लेखिएको अक्षरको सामै नचलाईकन मूल अक्षरलाई स बनाइएको छ।

५३. पहिले लेखिएको अक्षरलाई द वनाइएको छ।

५४. यो व लाम्चो छ।

५५. सोले दायाँ फट्के छोएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१५ सङ्ख्या

ने.सं. ७५३ (वि.सं. १६८९) चैत्रकृष्णअष्टमी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६७ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९८२ को रूपमा मूल पत्र छ।

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

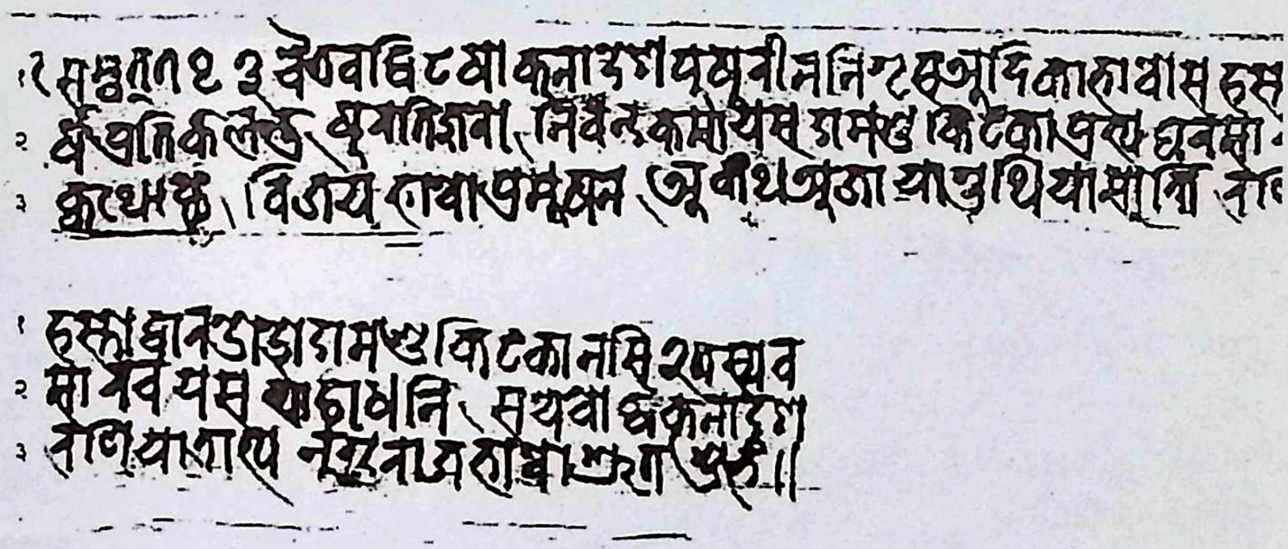

मूलपाठ

१. सम्वत् ७५३ चैत्रबद्धि ८ षोकनादेश पुषुरीननि गृह अदिका भावोस हस्तोद्धार ओहो दाम शुकि टंका नसि २ तस्य व-

२. षंप्रति कलन्त्र ्‌ षु रति जुरो ्‌ निबन्दक सायस[५६] दाम शुकि टंका प्रत्य घरसार बयस त्या[५७]ङा धनि ्‌ स येवो ष्वकनादेश

३. क्वथोछें ्‌ विजय भावो प्रमुषन ्‌ अकंथ अजाया गुथिया साक्षि ्‌ रणिया भ्रात्य नगुराज भावो श्रुत शुभं ॥

---

५६. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा निवन्दक सायस लेखिएको छ।

५७. पहिले लेखिएको अक्षरलाई त्या बनाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१६ सङ्ख्या

ने.सं. ७७५ (वि.सं. १७१२) चैत्रकृष्णप्रतिपदा

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६६ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९७७ को रूपमा मूल पत्र छ। यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ॢ श्रैयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७७५ चैत्रकृष्ण ॥ प्रतिपद्यान्तिथौ ॥ श्रीषोकना तवदेश चपाड को लं येता गृह अब[५८]ा गयडा भाव[५८]ास नामनेन स्वकीयं स्वभुर्ज्यमानिकं ॥ थथु यिनाय लंन येता गृह ‸ भ्रातेपुत्र हाकुदेव[५९] भाव[५८]ाया नामना सकासात् । वं[५८]वि बु नामप्रदेशे ॥ बे[५८]खा भाव[५८]ाया क्षत्रेन पश्चिमत ॥ स येव ग्राहकस क्षत्रेन उर्त्तरत ॥ व[५८]ाराज

२. भाव[५८]ाया क्षत्रेन पूर्व्वत ॥ पुषुरिसिंह भारोस क्षत्रेन दक्षि[६०]नत ॥ एतेषां मध्य ता क्षत्र द्वयो पयि नसि २ ता क्षया मे[६१]क च व्यावाय आग्नयकुनस ‸ जव १[६२] दक्षिनदिशस ब[६३]ाजुवो X थ्वते ब्वाक सह जुरो ॥ ता क्षत्र कर्षक स्मपरिभोज्ञं ॥ तद्यथानगलकालप्रवर्त्तमानेन ‸ संचालार्घेन जथोचित्मुल्यमादाय क्रीवि[५८]क्रीस्वाधिने-

३. न तेनानिवृत्तिकं ॥ न्यायन क्रेण विक्रेतम्भवति ॥ यदि श्यात् देवीकराजिक विना ता क्षत्र संकतविवाद द्वाकारे तदा धार्ण्णकेन परिस्वधनियं ॥ अत्र पत्रार्थे साक्षि धार्ण्णकस भ्राते जिसिंह भावो दृष्ट ॥ पञ्चप्रमानसमुह दृष्ट ॥ ता क्षत्र क्रीपन सर्व्व स्वधान पाचकं धुंग्व ॥ शुभ ॥

१७ सङ्ख्या

ने.सं. ७७५ (वि.सं. १७१२) चैत्रकृष्णप्रतिपदा

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६६ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९८१ को रूपमा मूल पत्र छ।

---

५८. यो व चुच्चे छ।

५९. यो व खुँडे छ।

६०. पहिले लेखिएको अक्षरको वाइमात्रा नचलाईकन मूल अक्षरलाई क्ष बनाइएको छ।

६१. पहिले लेखिएको अक्षरको एकलख नचलाईकन मूल अक्षरलाई म वनाइएको छ।

६२. पहिले लेखिएका अक्षरमै केरकार गरेर स ‸ जव १ वनाइएको छ।

६३. पहिले लेखिएको अक्षरको सामै नचलाईकन मूल अक्षरलाई ब बनाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

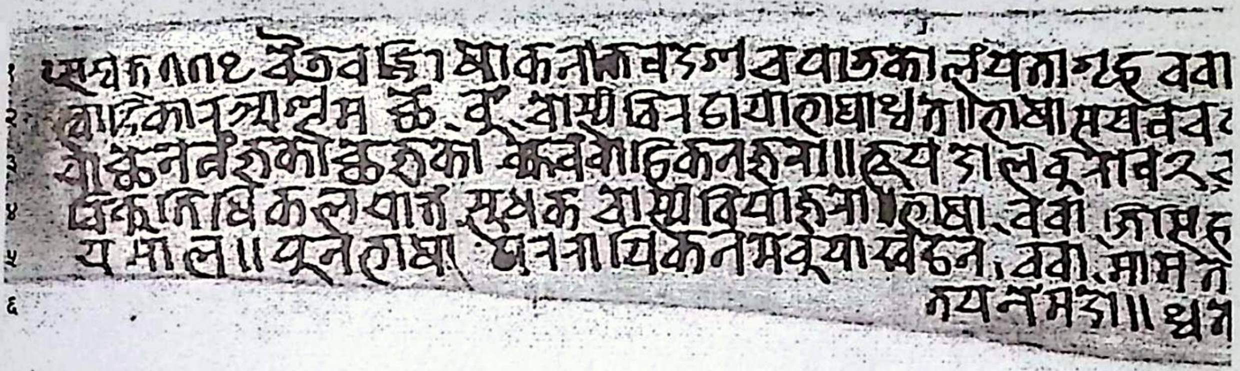

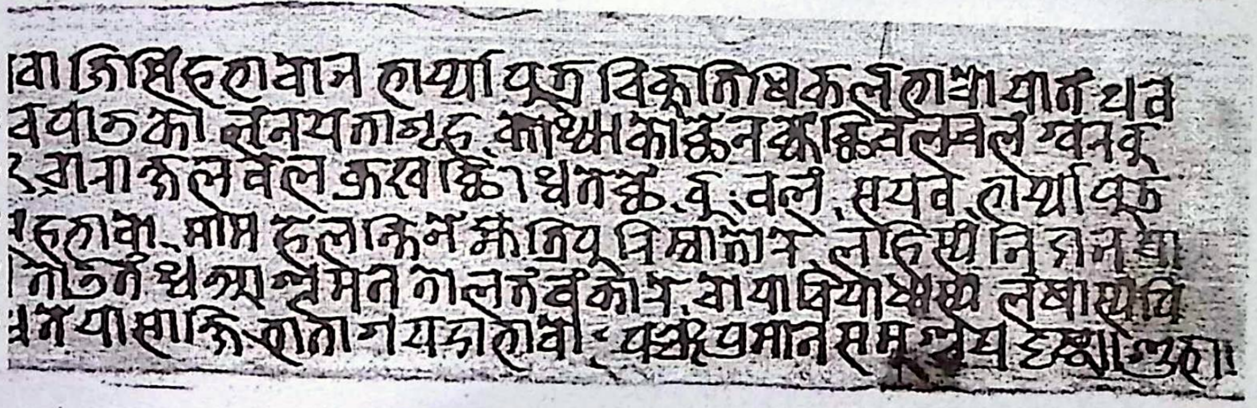

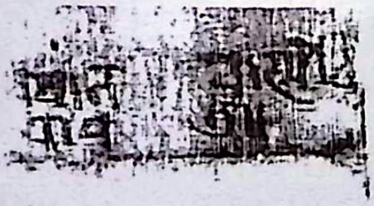

मूलपाठ

१. ᳵ सम्बत् ७७५ चैत्रबद्धि १ षोकना त[६४]वदेश चपाड को लं येता गृह ब[६५]ब[६५]। जिसिंह भावोन भार्य्यापुत्र चिकुतिधिकल भाव[६५]ियातं थव

२. स्वादिकार आश्लम छँ ‍‍ बुं ‍ चोस्यं बिरङाया भाषा श्वते ॥ भाषा स यव चपाड को लंन येता गृह ‍ कोथ्याको छेन क्येंछि व[६५]लव[६५]लं ग्वर बु-

---

६४. पहिले लेखिएको अक्षरलाई त वनाइएको छ।

६५. यो व चुच्चे छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

३. या छेन वं[६६] जुको छे जुको ˎ क्येबंब[६७]ाहिकन जुरो ॥ भूय दोल बु रोव २ ˎ चाराक्षल वल ऋखछि
१ थ्वते छें ˎ बु[६७] ; वलं ˎ स एव ˎ भार्य्यापुत्र

४. चिकुतिधिकलयातं ˎ सुधकं चोस्यं बिया जुरो ॥ भाषा ˎ ब[६७]ब[६७]ा ˎ जिसिंह भावो ˎ माम ˎ हेलन्ति
नेह्म त्रिपुरि म्वातोरे ˎ लहिस्यं निदान या-

५. यमाल ॥ पुन भाषा पररायिकन मेवु[६७]या खं ड्ेन ˎ ब[६७]ब[६७]ा ˎ माम तोडतं थ्व आश्लमन तोलतं
वं[६७]कारे ˎ चोया बिया धास्यं लंषास्यं पि-

६. [६८] तयने मदो ॥ थ्वतेया साक्षि भ्राता गयदा भावो ˎ
पञ्चप्रमानसमुश्चय दृष्ट ॥ शुभ ॥[६९]

(पछाडि)

१. व[६७]यान चोस्यं बि-

२. या प त्र ॥

१८ सङ्ख्या

ने.सं. ७८२ (वि.सं. १७१९) वैशाखशुक्लदशमी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६६ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९७० को रूपमा मूल पत्र छ। यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७८२ वैशाखशुक्ल ॥ दशम्यान्तिथौ श्रीषोकना तव[६७]देश थंथ्वत्वार थंथ्व
यिनाय लं येता गृह हाकुदेव भाव[६७]ाया नाम्ना॰ सकासात् ॥ नायकभ्रोड लं यंता गृह गोविन्दकेश

---

६६. यो व खुंडे छ।

६७. यो व चुच्चे छ।

६८. ताडपत्रको वायाँपट्टिको चौडाइ दायाँपट्टिको भन्दा कम भएकोले छैटौं पङ्क्ति शुरू गर्न अगाडि ठाउँ अपुग हुँदा पाँचौं पङ्क्तिको ड्ेनको ड्ेको तलवाट छैटौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

६९. भ ॥ ले दायाँ फट्के छोएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

भाव[७०]ाया नाम्नेः स्वकियं स्वभुज्यमाणिकं ॥ क्वाठभ्कोड पातार नामप्रदेशे ॥ श्रीश्रीराजया भू[७१]म्यायाः पश्चिमत ॥ श्रीश्रीराजया भुम्याया यंद्रराम भाव[७०]ाया पलिको पातार एते शिमायाः उत्तरत ॥

२. स एव[७०] यंद्ररामया पलिकोव[७०] ग्राहकया पातारव[७०]ा शिमायाः पूर्व्वत ॥ धार्ण्णकया पातारशिमाया दक्षिणत ॥ एतत्मध्य ॥ ता पातारभूमिका दाङन खा ह्नसत्या ७॥ पलिमान एते भूमिका सकर्षकं स्मपलिभोज्ञं यथानग्लकालप्रव[७०]र्त्तमानसंचारार्घेन यथोचित्मूल्येमादाय क्रिविक्रीस्वाधिनेनत्वेनानिवृर्त्तिकं न्यायन क्रियन विक्रीयतम्भव[७०]ति जदि स्याद्देवी-

३. कराजिक विना ता पातार शंकटव्याव[७०]ादकारे तदा धार्ण्णकेन पलिसोधनियं अत्र पत्रार्थ्य साक्षी धार्ण्णकभ्राता अमृतसिंहभाव[७०]ा दृष्ट ॥

(पछाडि छेउमा)

१. क्वा ठ-

२. भ्को ड

३. पा ता-

४. र क्री

(पछाडि बीचमा, फरक हस्ताक्षरमा)

१. १ क्वाठभ्कोड पातार खा ३ जव स्व ३ हेन्ने धुनो ॥

२. सं ८७८ चैत्रशुद्धि ६ शुभं ॥

१९ सङ्ख्या

ने.सं. ७८५ (वि.सं. १७२१) माघकृष्णचतुर्थी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६५ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९५३ को रूपमा मूल पत्र छ। यस पत्रमा वायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र वीचमा श्री लेखिएको छ।

---

७०. यो व चुच्चे छ।

७१. पहिले लेखिएको अक्षरलाई भू वनाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ༄ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत् ७८५ माघकृष्ण ॥ चतुर्थ्यां तिथौ ॥ श्रीष्वकना तवदेश ، थंथोलाछ मूल लंन येता गृह ॥ स्वग्वत्र भ्राता हाकुदेव भावोया नाम्ना सकाशात् ॥ स एव देश नायकभ्गोड लं येता गृह ॥ स्वग्वत्र भ्रात्ते यंद्र-

२. सिंह भाव[७२]िया नाम्नेन स्वक्रीयं स्वभुर्ज्येमा[७३]निकं ॥ ज्वलथं क्षेत्रनामप्रदेशे ॥ ग्राहकस क्षेत्रेन पश्चिमतः ॥ मार्ग्गशिमायां उर्त्तरतः ॥ श्रीमाणिगलया जुगिचंक्रया क्षेत्रेन पूर्व्वतः ॥ चिकुध्यक भावोया क्षेत्रेन दक्षिणतश्चः ॥

३. एतत्मध्य ता क्षेत्र उर्त्तर[७४]दिसश ब्वाकसहेन सार्द्धसह मेकरोपनिकं जत्क्षेत्र रोव[७२]ाङ्क रोवछि १ पयि नसि २ एतत्क्षेत्र सकर्षकं स्मपरिभोज्ञें यथानगलकारप्रव[७२]र्त्तमानेन सञ्चारार्घेन जथोच्चितमूल्यमादाय क्रिवि-

४. क्रीस्वादिनेन तेनानिवर्त्तकं न्यायन क्रेण विक्रीयतम्भवति जदि स्याद्दैवीकराजिक विना ता क्षेत्र संकटव्याव[७२]ादकाले तदा धार्ण्णकेन परिसोधनियं अत्र पत्रार्थे साक्षि उभयस्वग्वत्र अबा नाथसिंह भावो पंचप्रमान ना-

५. [७५] यकसमूहस दृष्ट ॥ ता क्षेत्रया क्रीप्न सर्व्व सोधान पाचकं पुर धुंव जुरो शुभं ॥

२० सङ्ख्या

ने.सं. ७८९ (वि.सं. १७२५) फाल्गुनशुक्लद्वादशी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६७ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ७८३ को रूपमा मूल पत्र छ। यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

---

७२. यो व चुच्चे छ।

७३. पहिले लेखिएकोमै केरकार गरेर मको कान्नानी बनाइएको छ।

७४. पहिले लेखिएको अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा र लेखिएको छ।

७५. चौथो पङ्क्तिको °तम्भवतिको तिको तलवाट पाँचौं पङ्क्ति उठाइएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ᥫ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ७८९ फाग्गुणशुक्ल ॥ द्वादश्यान्तिथौ श्रीललितब्रुमायाः श्रीमाणिग्लके दक्षिनस्थाने श्रीखोकना तवदेश क्वाथ क्व छें लं येता गृह ॥ हाकुदेव भावोया नाम्ना सकासात् ॥ स एव खोकना तवदेश क्वाथ क्व लं येता गृह ॥ जयणकीत भावोया नाम्नेन स्वक्रीयं सुभोर्ज्यमाणिकं ॥ स एव खोकना क्वाथ क्व लं येता जाव पातारनामप्रदेशे ॥ ग्राहकस

२. जाव पातारशीमायाः पश्चिम[76]त ॥ उभयधालाशीमाया उत्तरत ॥ धाण्णंया भात्तेपुत्र धर्म्मसिंह भावो जाव पातारशीमाया पूर्व्वत ॥ मार्ग्गशीमाया दक्षिनतश्च ॥ एतत्मध्ये ता गृह जाव पातालन्न स्वं खा ३ जुक्व प्रमान जुरो एते गृह पातार सकर्षकं स्मपरिभोज्ञं यथादेशकालप्रवत्तमानेनस्तथा संचालार्घेण यथोच्यत्मूल्यमादाय क्रेयविक्रयस्वाधिनेन तेनानिवृ-

३. र्त्तिकं न्यायण क्रेन विक्रीयतम्भवति जदि स्याद्दैवीकलाजीक विना ता जाव पातारन्न स्वं खा गृह सङ्कटव्यावाडकारे तदा धाण्णंकेण परिस्वधनियं अत्र पत्रार्थे साक्षि धाण्णंकभात्तेपुत्रधर्म्मसिंहभावो दृष्ट ॥ भाषा थ्व छँया तरपति थ्व साक्षि जाव क्यंया ल्यंङ दवस मकाया मालोवस्थावस केन्यमार जुरो ॥ ता गृहया क्रीपन सर्व्व स्वधान पुरन्न धुंग्व जुरो शुभं ॥[77]

(पछाडि छेउमा)

१. छँया क्रीर-

२. पत्र

(पछाडि बीचमा, फरक हस्ताक्षरमा)

ᥫ ह्ङ थ्व क्षेश जाव छे बाजु X पिकाय धुनो ॥ शुभं ॥

२१ सङ्ख्या

ने.सं. ८२३ (वि.सं. १७६०) भाद्रकृष्णसप्तमी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६५ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९५४ को रूपमा मूल पत्र छ।

---

७६. पहिले लेखिएको अक्षरलाई म बनाइएको छ।

७७. तादेखि पङ्क्तिको अन्त्यसम्मै फरक टाँकामा लेखिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि.

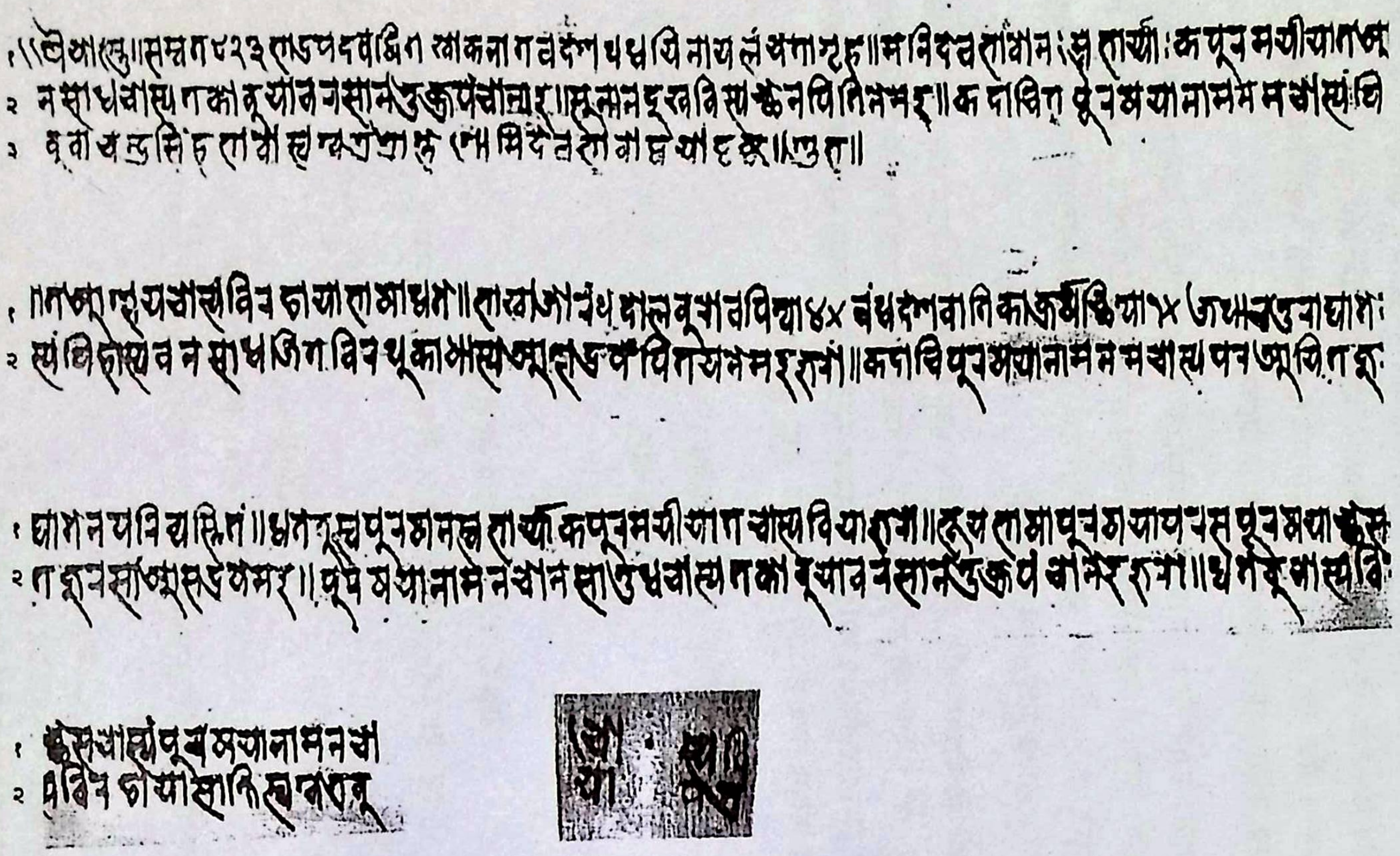

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

मूलपाठ

१. ꣸ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्बत ८२३ भाद्रपदवद्धि ७ खोकना तवदेश थथ्व यिनाय लं येता गृह ॥ मनिदेव भावोन ; स्वभार्य्या ; कपुरमयीयात आश्लय चोस्यं बिरङाया भाषा थ्वते ॥ भाखा जोरंथदोल बु रोव पित्या ४X वंथ्वदेश वातिका ऋर्षछित्या १X जथाच[७८]तुराघातेन परिव्यस्थितं[७९] ॥ थ्वते बु स्व[८०]पुरषन स्वभार्य्या कपुरमयीयात चोस्य विया जुरो[८१] ॥ भूय भाषा पुरङाया परस पूरषया छे[८२]स चोस्यं पुर[८३]षया नामन चो-

२. नसा थ्व चोस्य तको वुया व[८४]रसान भुक्त्रपं चोन्य दु ॥ सुनान दुख विस्य छेन पितिने मदु ॥ कदाचित् पूरषया नामन मचोस्यं पि[८५]हास्य वनसा थ्व जित विर थुका धास्य आश्लद्रपं पित यने मदु जुरो ॥ कदाचि पुरषया नामन मचोस्य परआयित जुरसा आसद्रपे मदु ॥ पुरषया[८६] नामन चोनसातु थ्व चोस्य तको बुया वरसानं भुक्त्रपं चोने दु जुरो ॥ थ्वते वु चोस्यं विरङाया साक्षि स्वगवत्र बु

३. वुवा चन्द्रसिंह भावो स्वगवत्र भ्रात्ते गोमिदेव भावो द्वयो दृष्ट ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

१. ꣸ चो स्य बि-

२. या पत्र

३३ सङ्ख्या

नेसं. ८८२ [वि.सं. १८१८] माघशुक्लद्वितीया

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ६५ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ९५९ को रूपमा मूल पत्र छ।

---

७८. पहिले लेखिएको अक्षरलाई च वनाइएको छ।

७९. पहिले लेखिएको अक्षरको अनुस्वार नचलाईकन मूल अक्षरलाई त बनाइएको छ।

८०. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा बु स्व लेखिएको छ।

८१. पहिले लेखिएको अक्षरलाई जुरो वनाइएको छ।

८२. पहिले लेखिएको अक्षरलाई छे वनाइएको छ।

८३. पहिले लेखिएको अक्षरको सामै नचलाईकन मूल अक्षरलाई र वनाइएको छ।

८४. यो व खुँडे छ।

८५. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा स्यं पि लेखिएको छ।

८६. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा पुरषया लेखिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा श्री लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ᳲ श्रेयोऽस्तु ॥ सम्वत् ८८२ माघशुक्ल ॥ द्वितीयान्तिथौ ॥ श्रीतव खोकनादेश ॥ थंथ्व यिनाय लं येता गृह धर्म्मसिंह भावोस नाम्नः स्वक्रीयं स्वभुज्यमानिकं ॥ स एव[८७] खोकना थंथ्व यिनाय लं येता गृह कन्यष्टपितृव्य[८८] धनदेव भाव[८९]ोस नाम्नाः सकासात् ॥ स एव थंथ्व

२. यिनाय लं येता गृह पातारनामप्रदेशे ॥ ग्राहकस्य गृहेण पश्चिमतः उभयधारासीमाया दुत्तरतः महेश्वर भावोस गृहेण पूर्व्वतः मार्ग्गेण दक्षिणतश्चः ॥ एतन्मध्ये मार्ग्गेण दक्षिणप्रवे[८९]श उत्तराभिमुख ता गृह जाव पातारण खा नसि २ जव स्व ३ बाजु

३. X तद्गृहभूम्यां यथानगरकालपव[८९]त्तमानस्तथा संचालार्घेण यथोचित्मुल्यमादाय क्रयविक्रेयस्वाधीनत्वं कृत्वा दैविकराजिकं विना यदि शंकटव[८९]ादविवादादिकं स्यात्तदा धाण्णकेन परिसोधनीयं अत्र पत्रार्थे साक्षि धाण्र्णकस्य स्वगोत्रभ्रातृधनवन्तभावो दृष्टः ॥

(दायाँ फट्केमा तेस्रो पङ्क्तिभन्दा तलबाट उठाई तेर्सो पारेर)

१. भण्र्ण शुर्द्धकं धुं-

२. ग्व जुरो ॥ शुभं ॥

(पछाडि)

ᳲ थंथ्व यिना य छे क्री ॥

---

८७. यस व को पेट चिरेको जस्तो देखिन्छ।

८८. पहिले लेखिएका अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा ष्टपितृव्य लेखिएको छ।

८९. यो व चुच्चे छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

ठेचोको, ताडपत्रमा लेखिएको, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएको एउटा लिखतपत्र

- महेशराज पन्त

नेसं. ६१९ (वि.सं. १५५५) मार्गशुक्लदशमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई ११०९/४

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

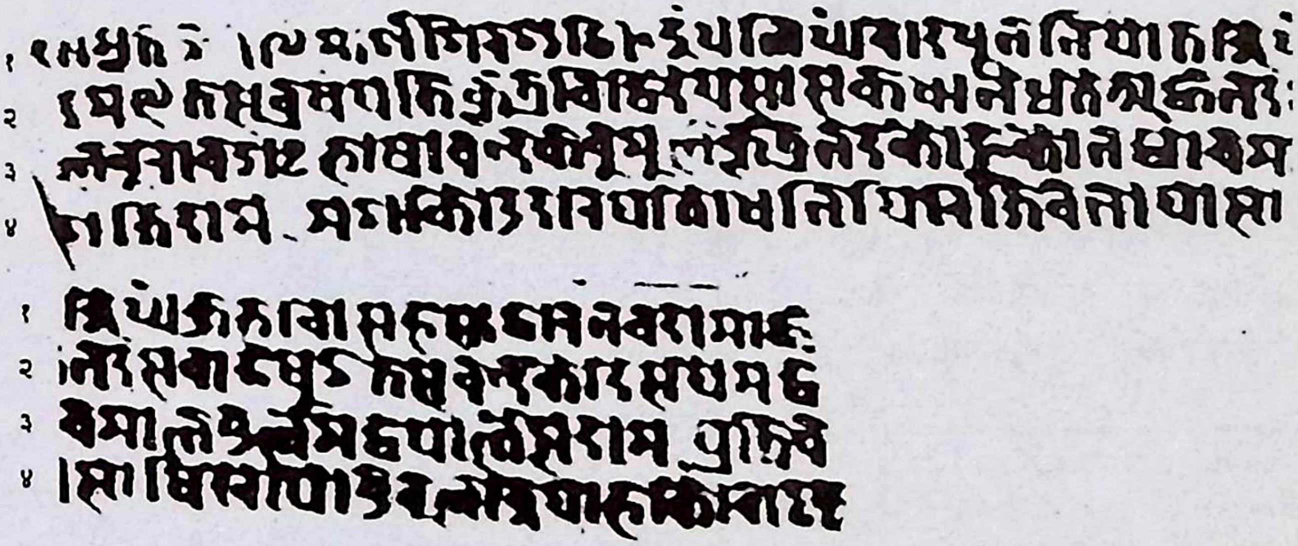

मूलपाठ

१. ꣼ सम्बत ६१९ मार्गशिरशुद्धि १० दुंथलि थ्यंचो दथुननि योत छि थ्यंकु भावोस हस्तो[1]द्धार नवदामाङ्क

२. दम ९ तस व्रषपति क्लुत्रविद्धि देय सासक धनि थ्वते अङ्कन दंस वा फं षु ६ तस बन्दकोदेस पेमद्व-

३. ल बु रोव ङा ५ भाषा बन्दक बु मुल क्लुंत्रन दकोफुकोन फ्याचमाल तुले मद्व पोलेस दाम ॱ प्रति ब

४. गजि दाम ॱ मगाको उदारपातो धनि यिरि जिवनापा साषि खोपो तुवलाछ्या हाकोचा दृष्ट

---

१. पहिले लेखिएको अक्षर मेटी त्यही ठाउँमा स्तो लेखिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

ने.सं. ७९७-७९८ (वि.सं. १७३४)को पात्रो

- महेशराज पन्त

वाङ्मुख

नेपालसंवत् जुन वेला चलनचलतीमा थियो, त्यस वेला हर साल त्यस संवत्का पात्रा अवश्य वन्थे तापनि त्यस्तो पात्रो प्रकाशमा भने आएको थिएन। लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहमा त्यस्तो एउटा पात्रो भएकोले भारतीय ज्यौतिषको इतिहासको अन्वेषणको क्रममा त्यसको देवनागरी उतार झण्डै २४ वर्षअगाडि *पूर्णिमा*मा छपाइएको थियो।[१] त्यो पात्रो ने.सं. ७९७ चैत्रशुक्लमा उठाई कार्तिकशुक्लमा नयाँ संवत्सर अर्थात् ने.सं. ७९८ फिराई फाल्गुनकृष्णमा टुङ्ग्याइएको छ। यतावाट नेपालसंवत् सिद्धान्ततः कार्तिकादि भए तापनि हाम्रो यहाँतिर चलेका विक्रमसंवत् र शकसंवत् जस्तै व्यवहारतः चैत्रादि भएको कुरा स्पष्ट हुन्छ। त्यसै कारणले विक्रमसंवत् र शकसंवत्को पात्रोमा जस्तै एकै सालवाट नेपालसंवत्को पात्रो वनाउँदा काम नचल्ने भएकोले नेपालसंवत्को पात्रोमा दुइ सालको उल्लेख गरी काम चलाइएको देखिन्छ। नेपालसंवत्को पञ्चाङ्गपरम्परा यस्तो हुँदा हुँदै पनि नेपालसंवत्का आजभोलिका पक्षपातीहरूले नेपालसंवत्को पात्रो छाप्दा कार्तिकशुक्लबाट उठाउने गरेको कुराको कुनै परम्परा नभएको कुरा यताबाट स्पष्ट हुन्छ।

लक्ष्मीपतिसङ्ग्रहमा रहेको त्यस पात्रोको देवनागरी उतार प्रकाशित भइसके तापनि त्यसको चित्र पनि प्रकाशमा आए नेपालसंवत्को पञ्चाङ्गपरम्परा गहिरोसँग बुझ्न खोज्नेहरूलाई वढी उपादेय होला भन्ने मनसायले त्यस पात्रोको फ्याक्सिमिलि अहिले प्रकाश गरिएको छ।[२]

---

१. वि.सं. २०३६ मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ४४ पूर्णाङ्कका १-२६ पृष्ठमा छापिएको रामजी तेवारीको *नेपालखाल्डोको वि.सं. १७३४ को पात्रो* भन्ने निवन्ध।

२. हाम्रा तलका कृति नेपालसंवत्सँग सम्वद्ध छन् –

वि.सं. २०३९ मा काठमाडौंबाट संशोधन-मण्डलद्वारा प्रकाशित, महेशराज पन्तको *नेपालसंवत्को राष्ट्रिय मान्यताको अनौचित्य*।

वि.सं. २०४१ मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ५९ पूर्णाङ्कका २७-२९ पृष्ठमा छापिएको महेशराज पन्तको *वटेश्वरसिद्धान्त र नेपालसंवत्* भन्ने निबन्ध।

वि.सं. २०५१ मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ८७ पूर्णाङ्कका २३-४१ पृष्ठमा छापिएको महेशराज पन्तको *पिशाचचतुर्दशी/घोडेजात्राको विषयमा* भन्ने निवन्ध।

वि.सं. २०६० मा प्रकाशित *पूर्णिमा* १०५ पूर्णाङ्कका १८-२१ पृष्ठमा छापिएको नयराज पन्तको *मेरो लेखा ठूलो कुरो अरूको लेखा गनथन* भन्ने निवन्ध।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

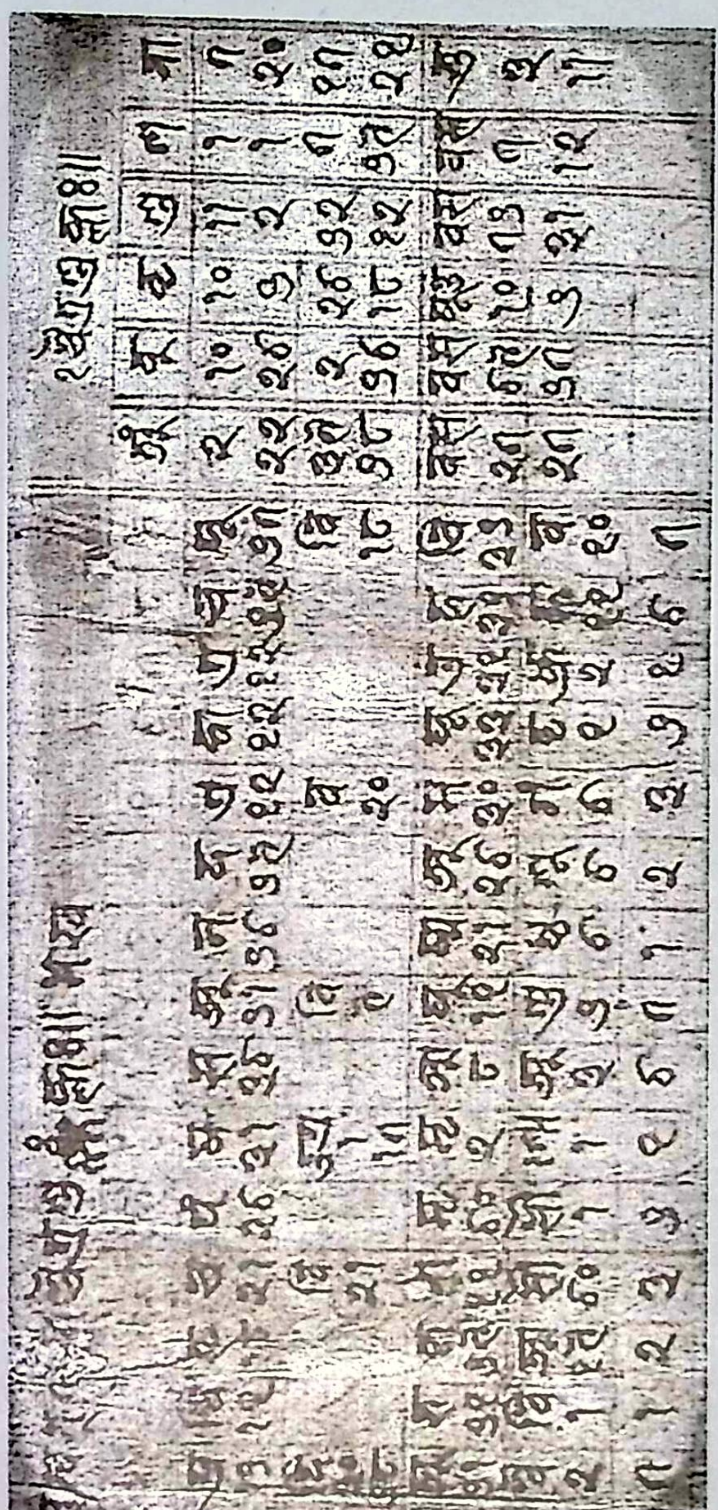

[छवि ८]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

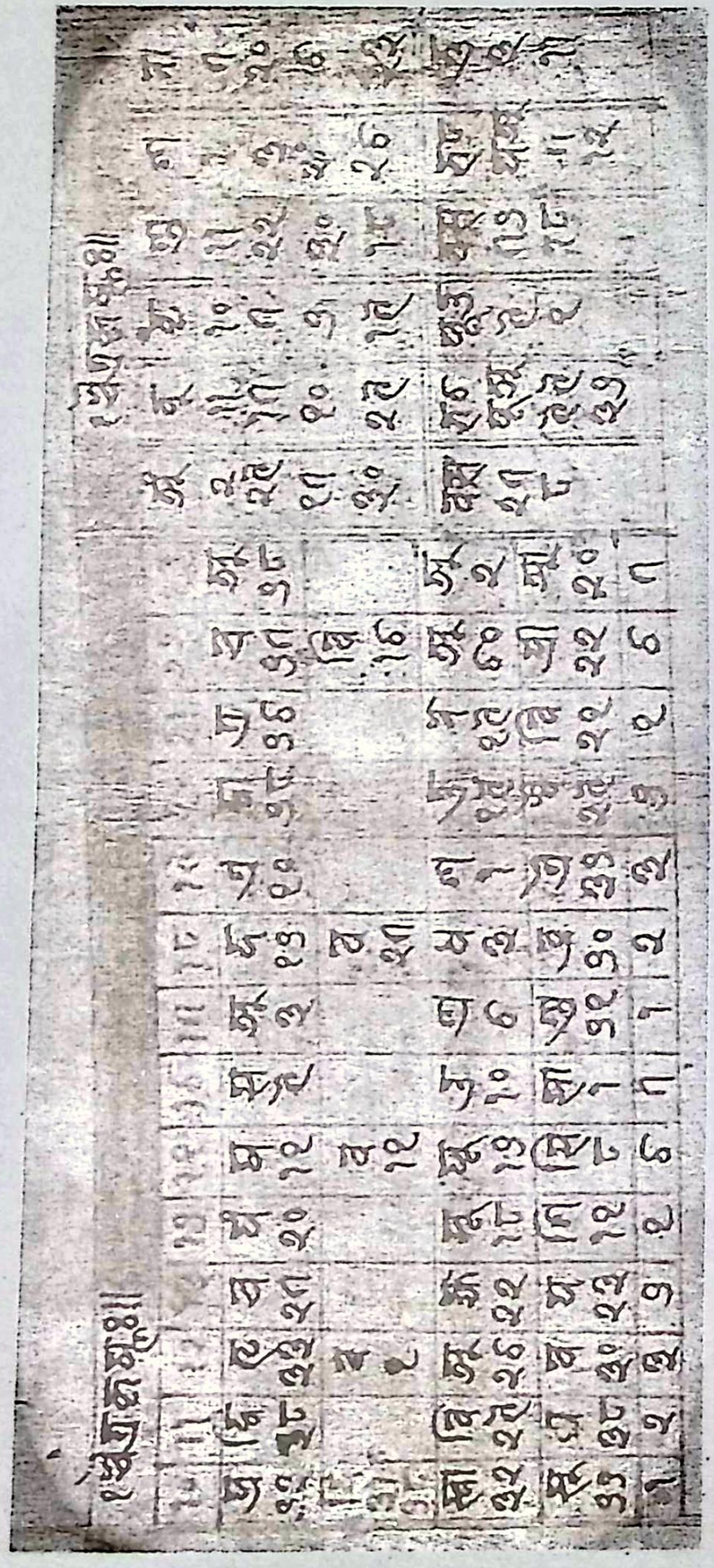

[छाँप ८]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

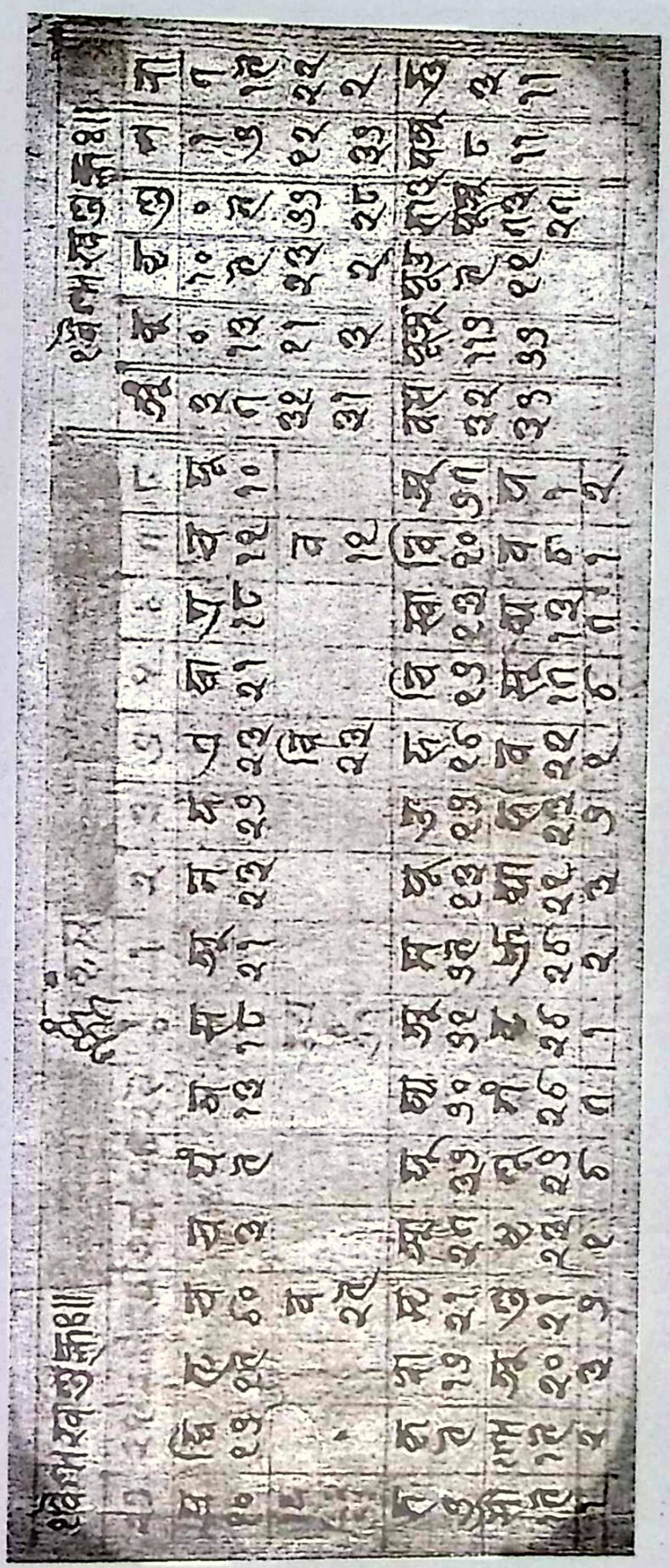

[छवि ३]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

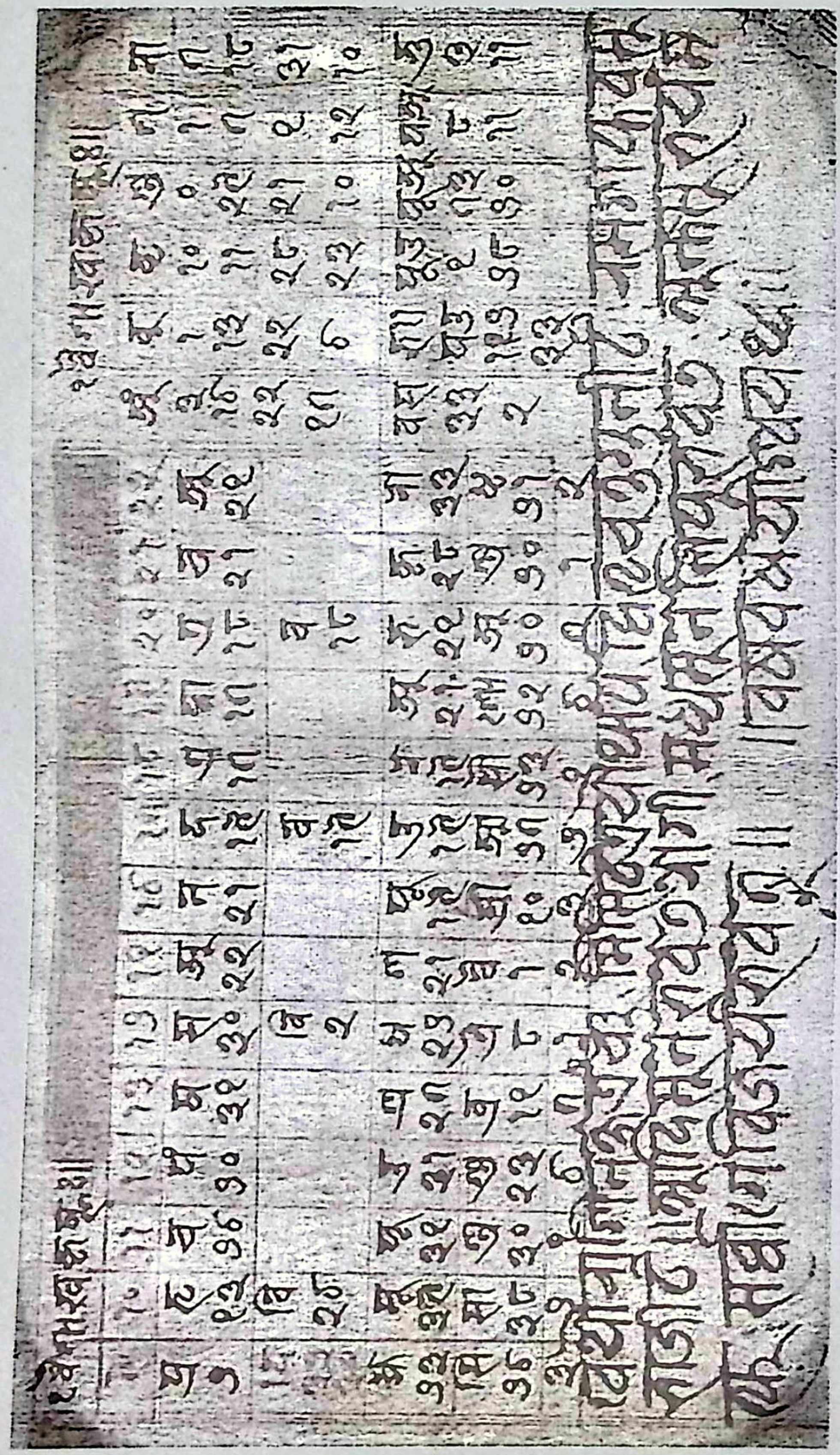

[छाँप ४]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

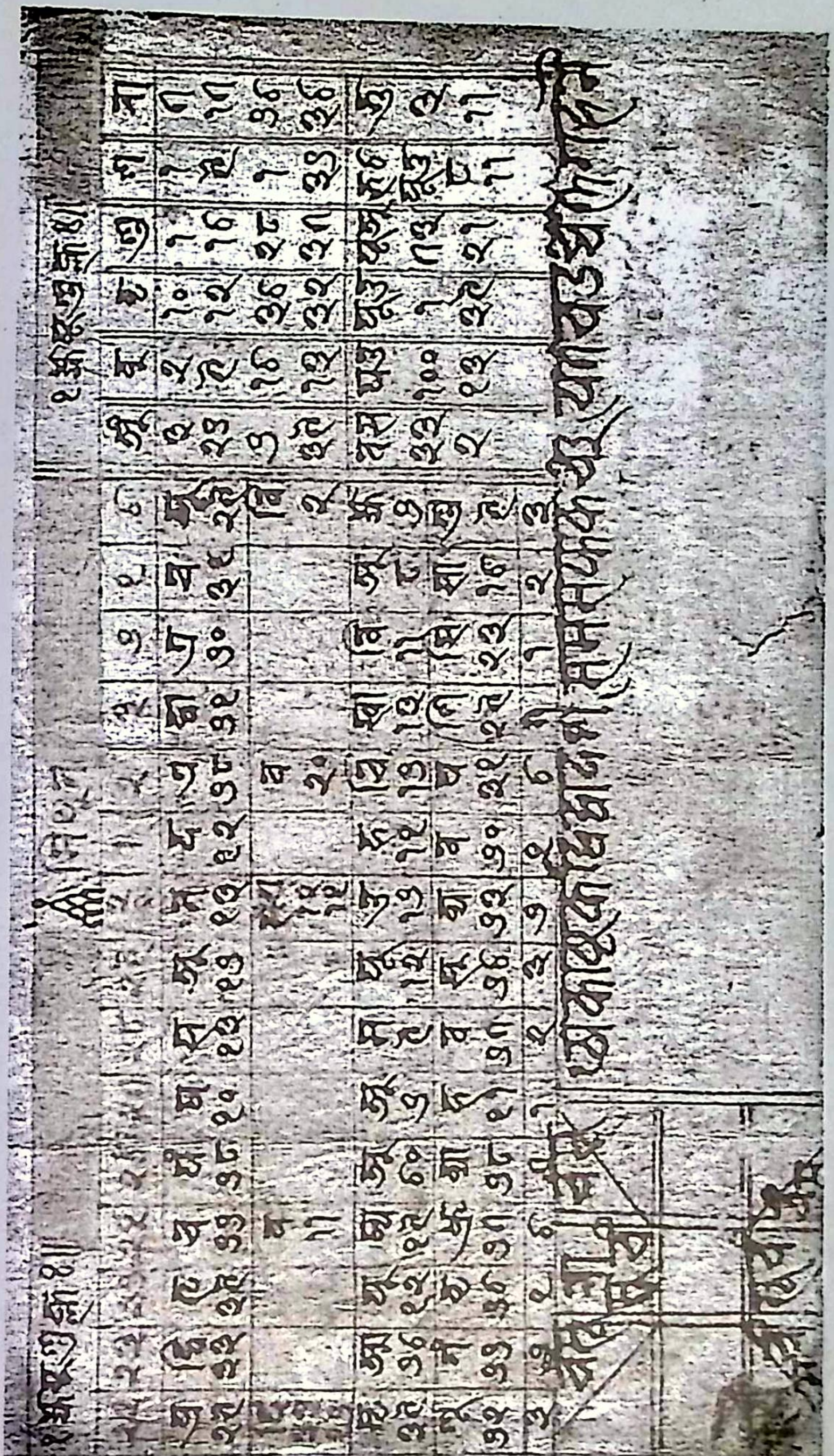

[५ पृष्ठ]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

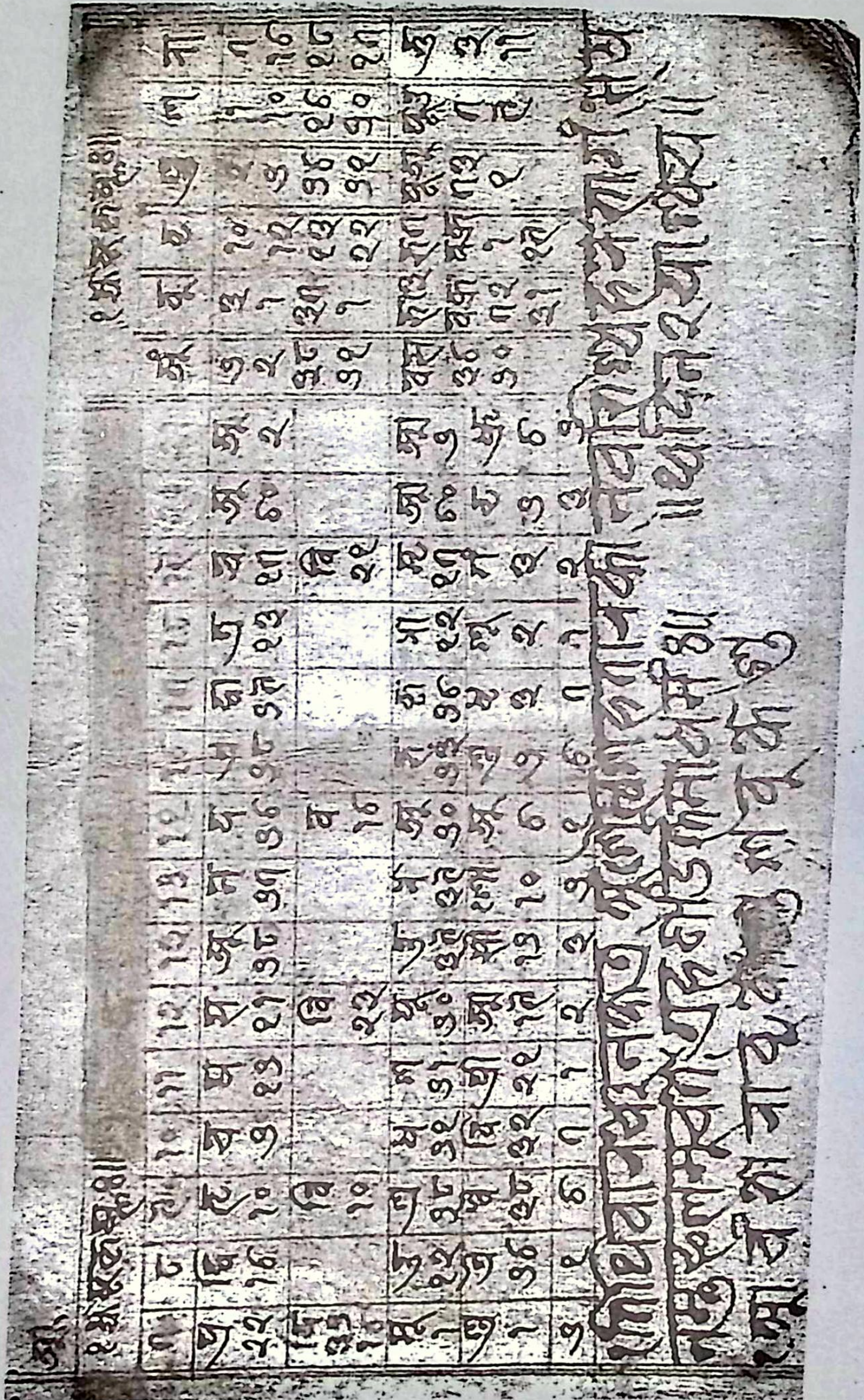

[छाँ ३]

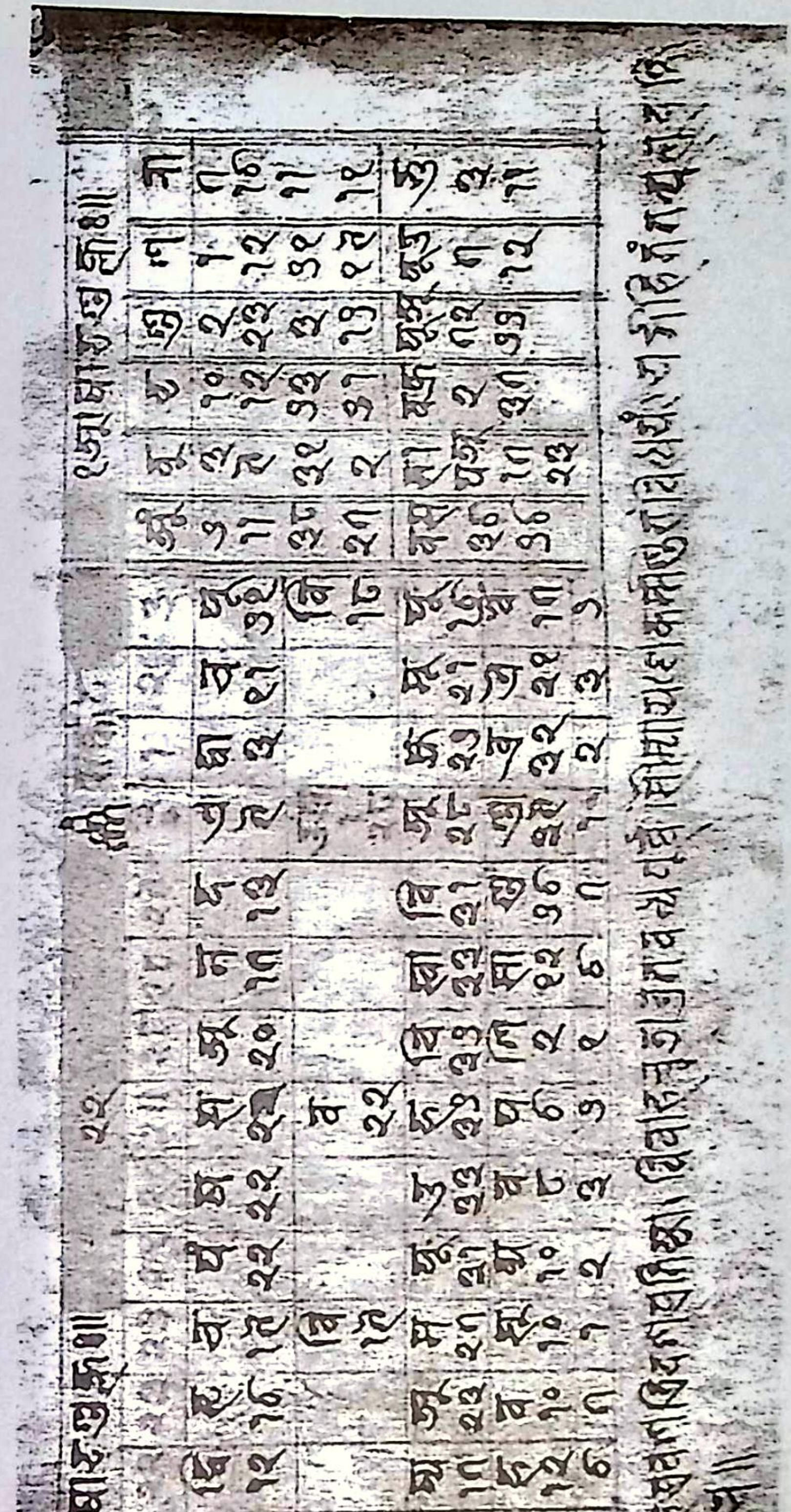

[७ पृष्ठ]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

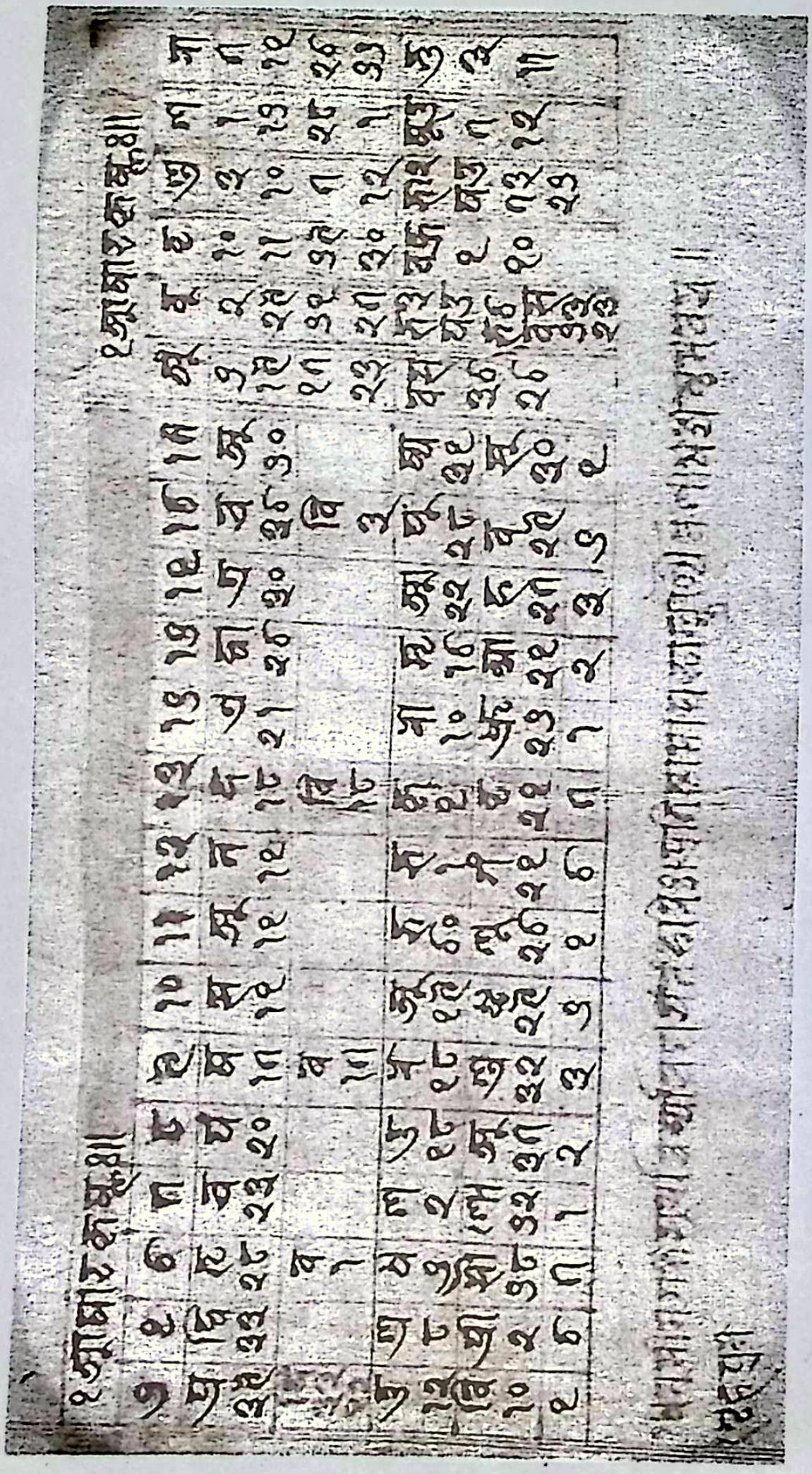

[छाँप ८]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

[छवि ४]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

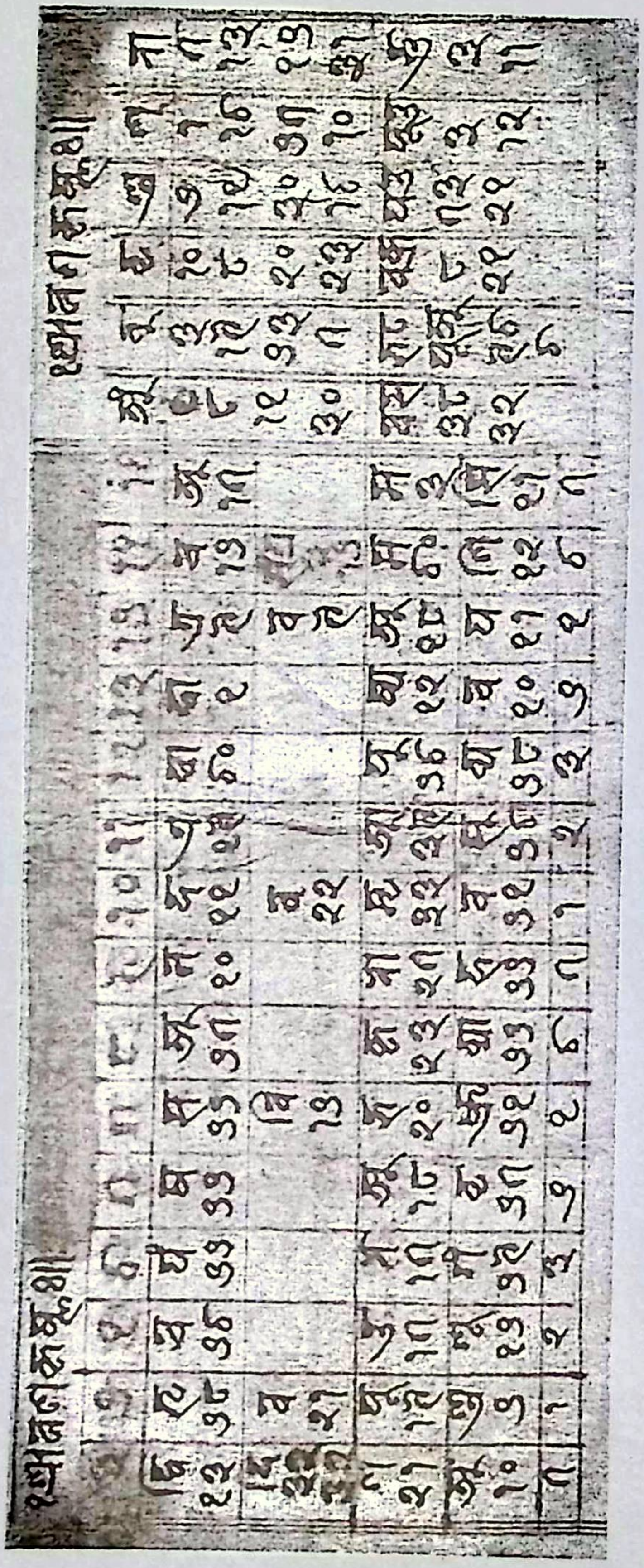

[१० पृष्ठ]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

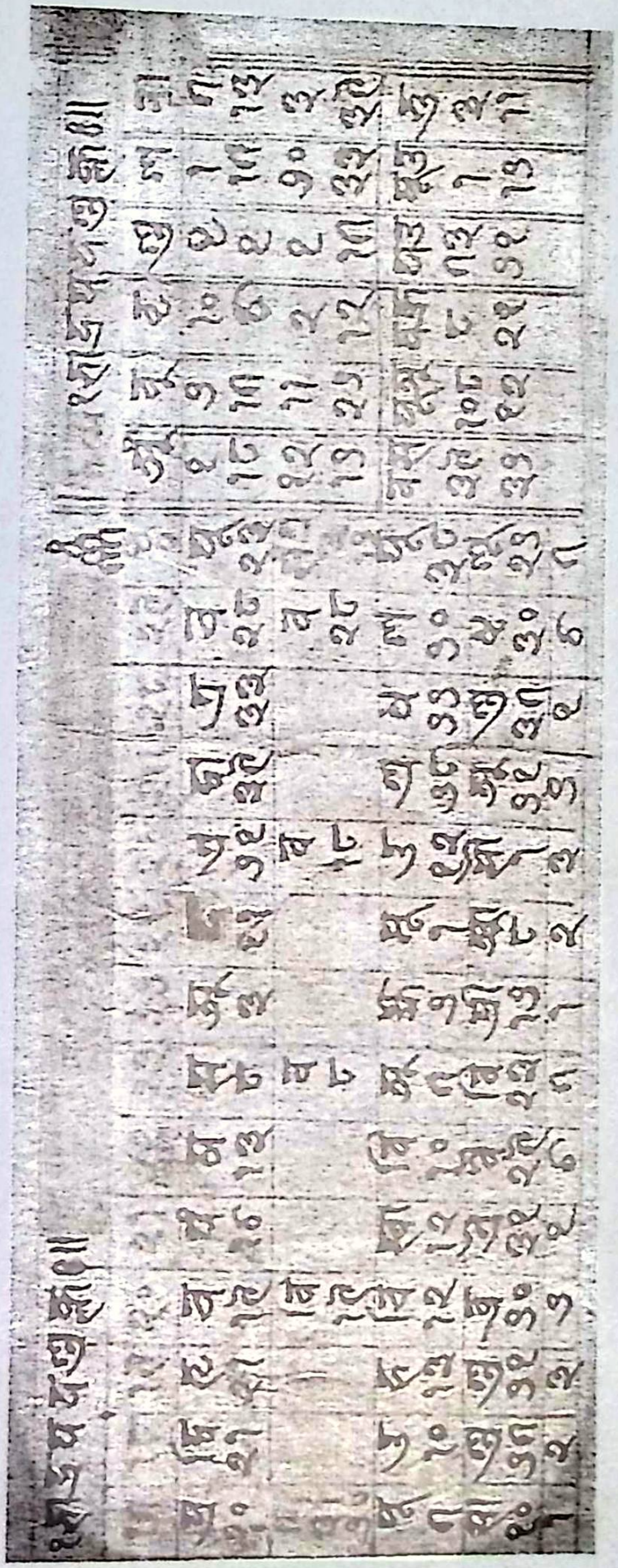

[चित्र ११]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

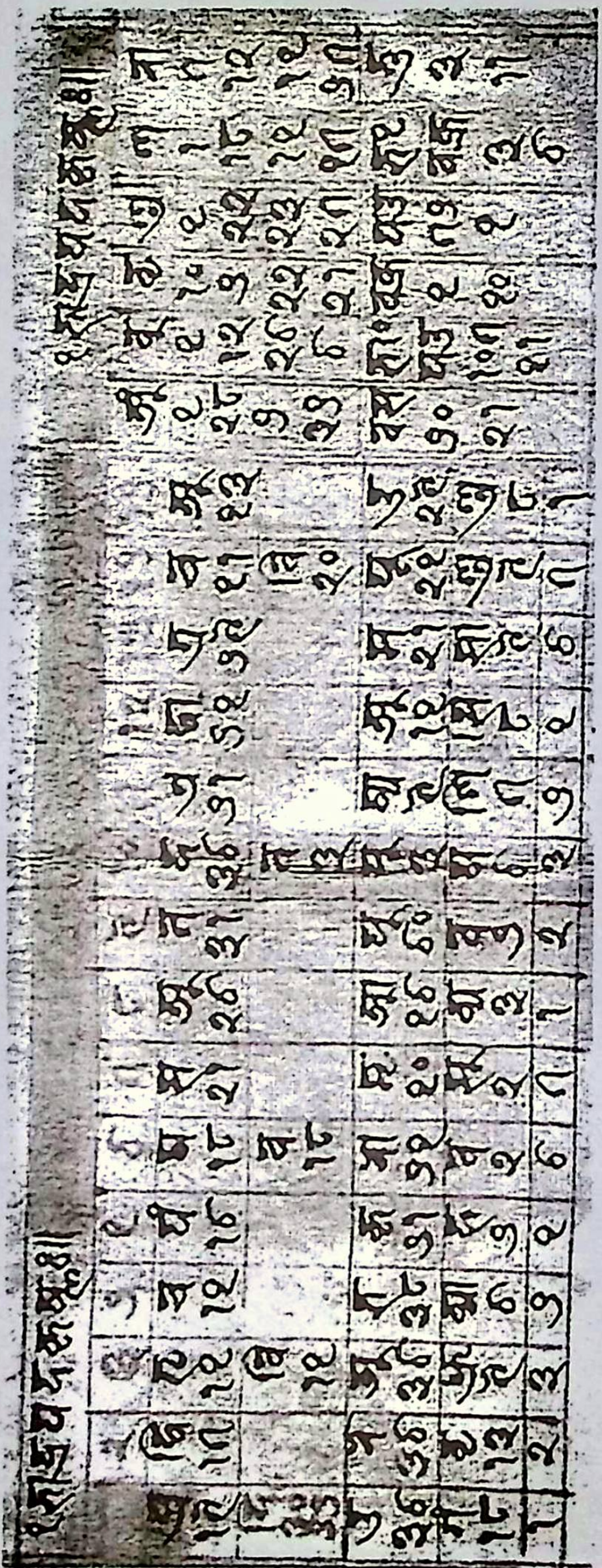

[१२ पृष्ठ]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

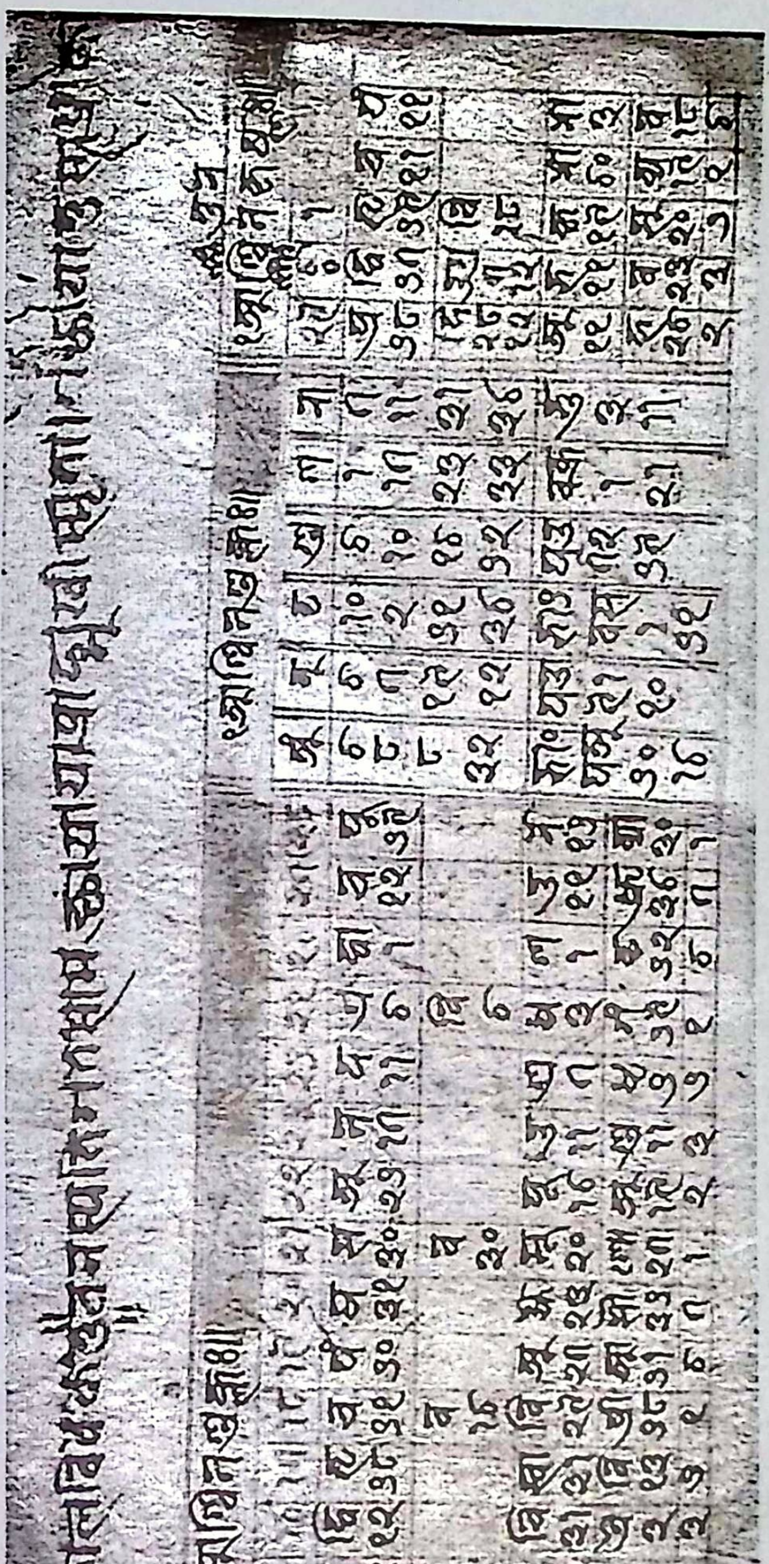

[१३ पृष्ठ]

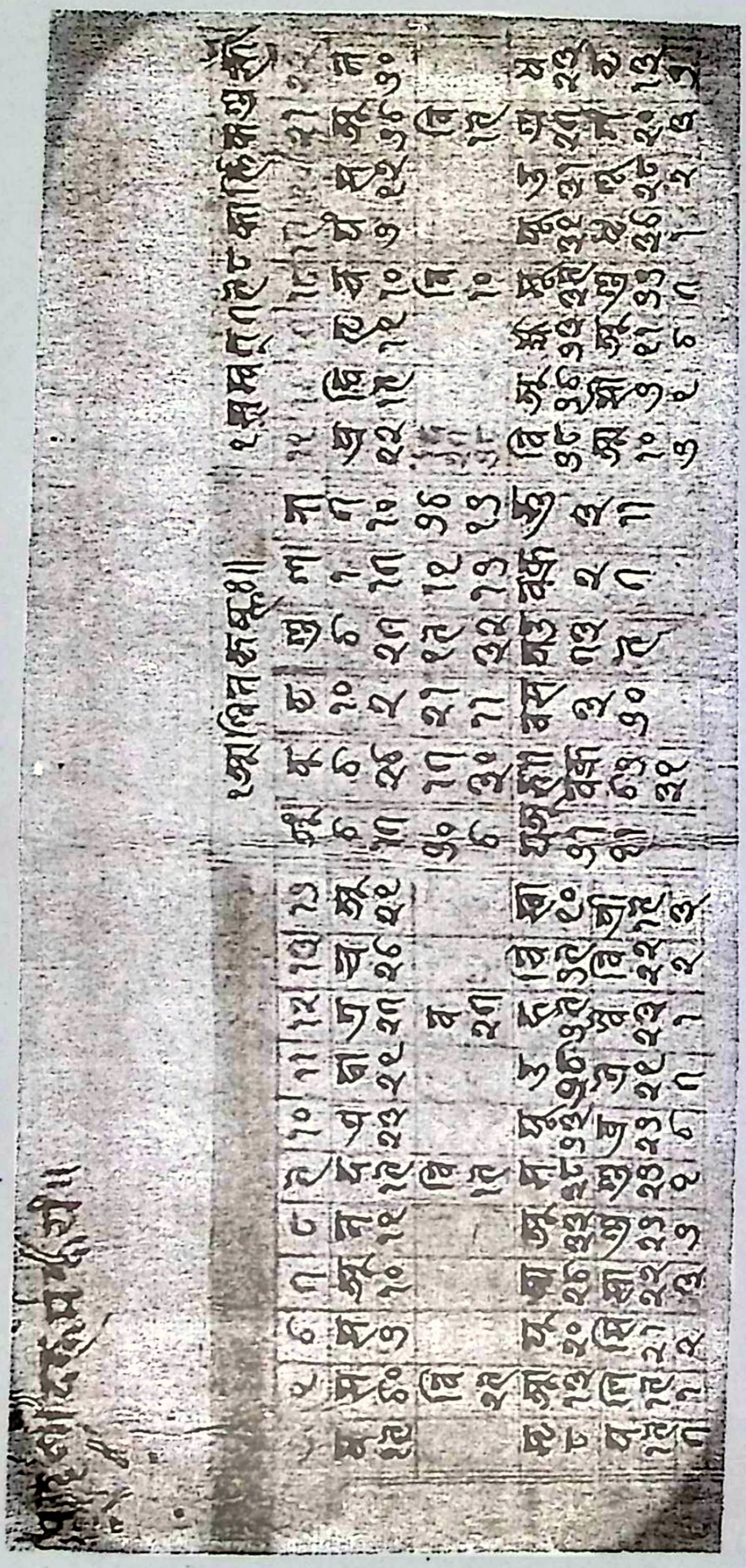

[छाँप ४८]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

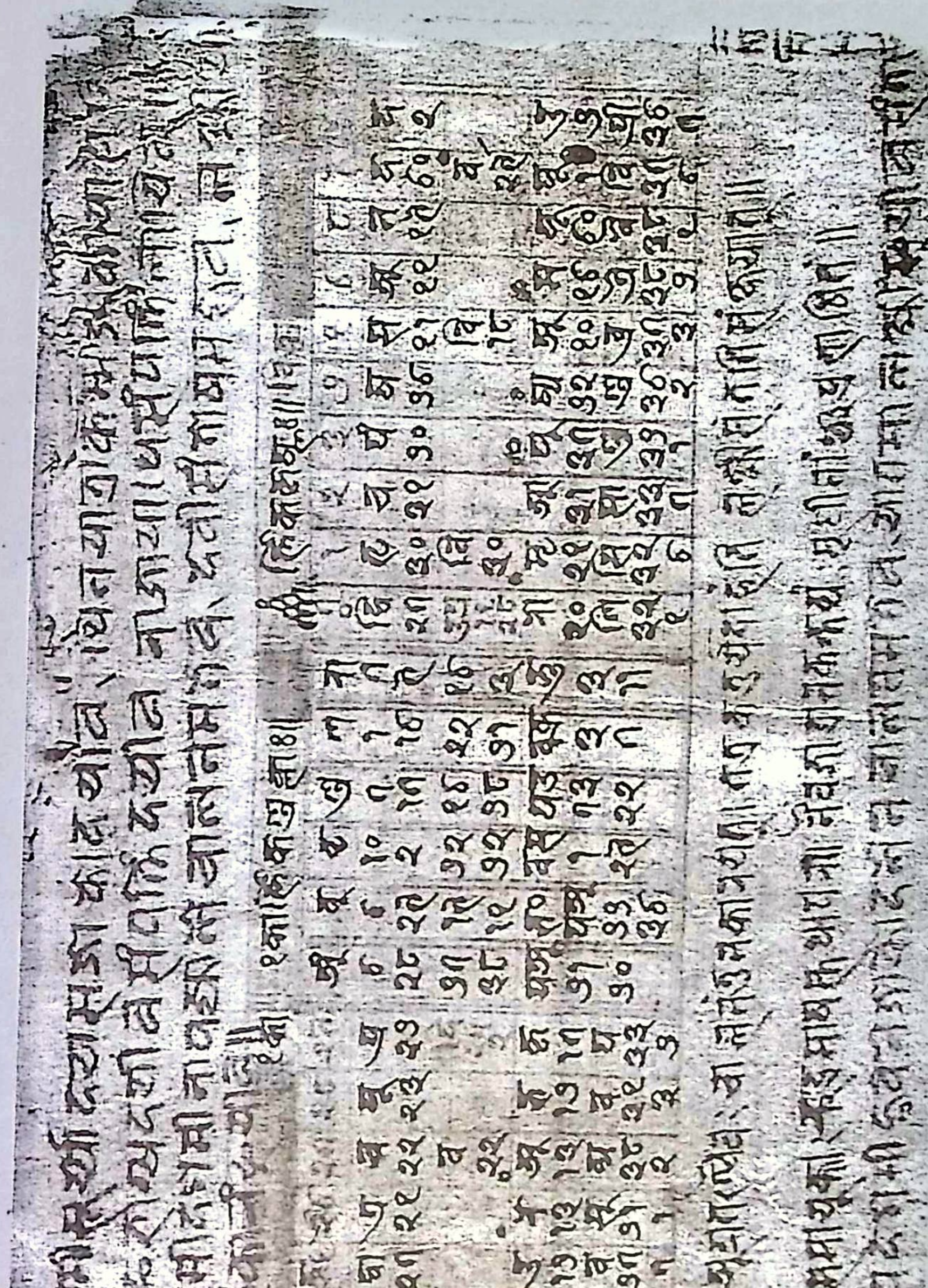

[१५ पृष्ठ]

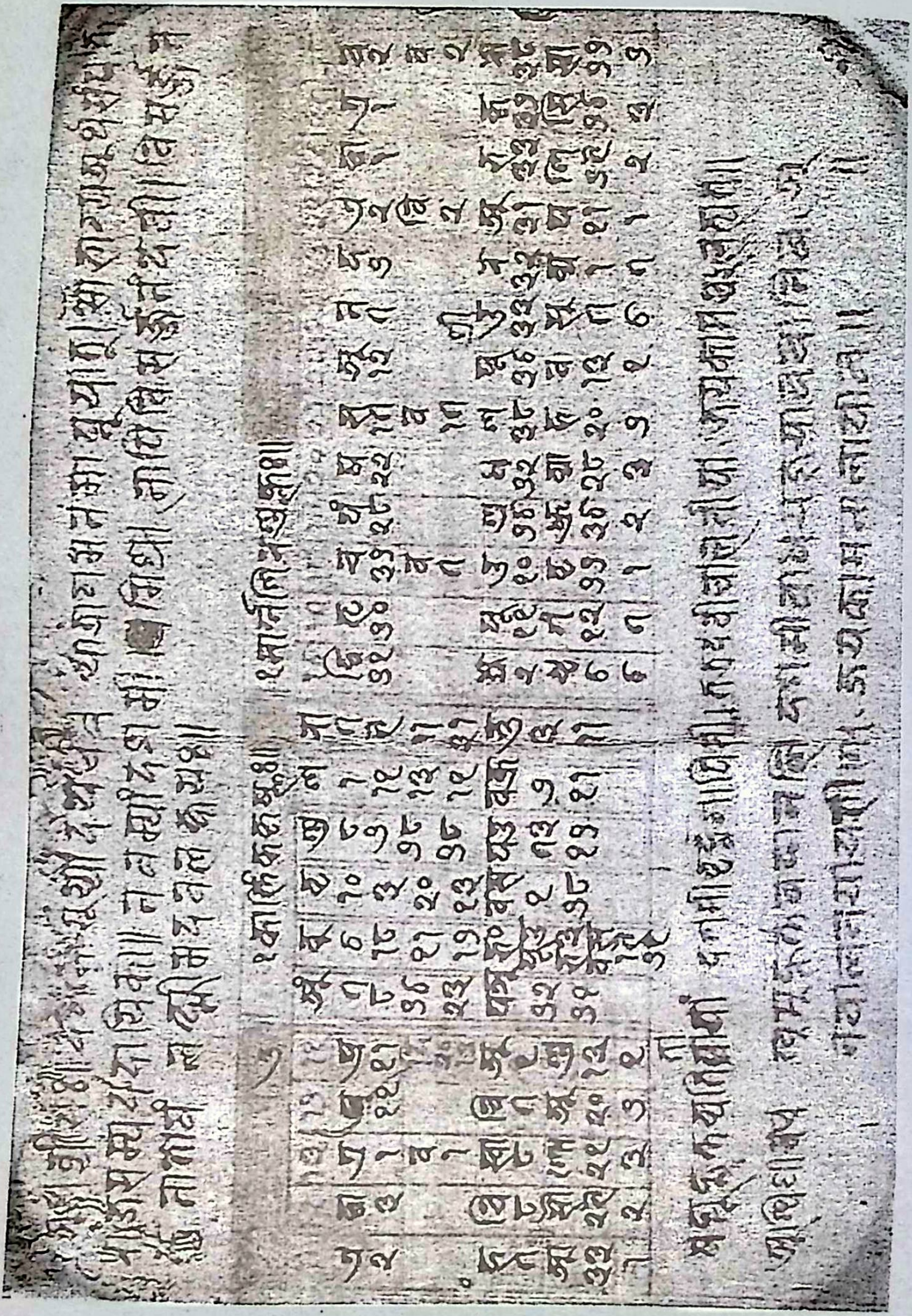

[१६ पृष्ठ]

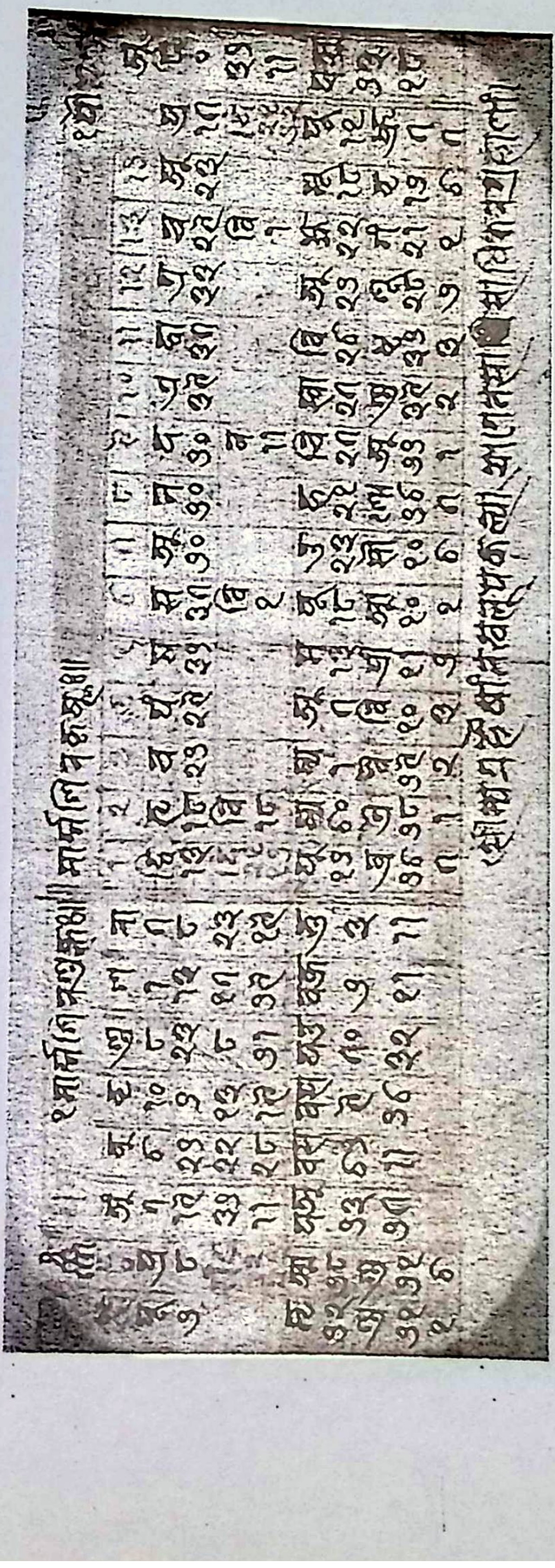

[चित्र १८]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

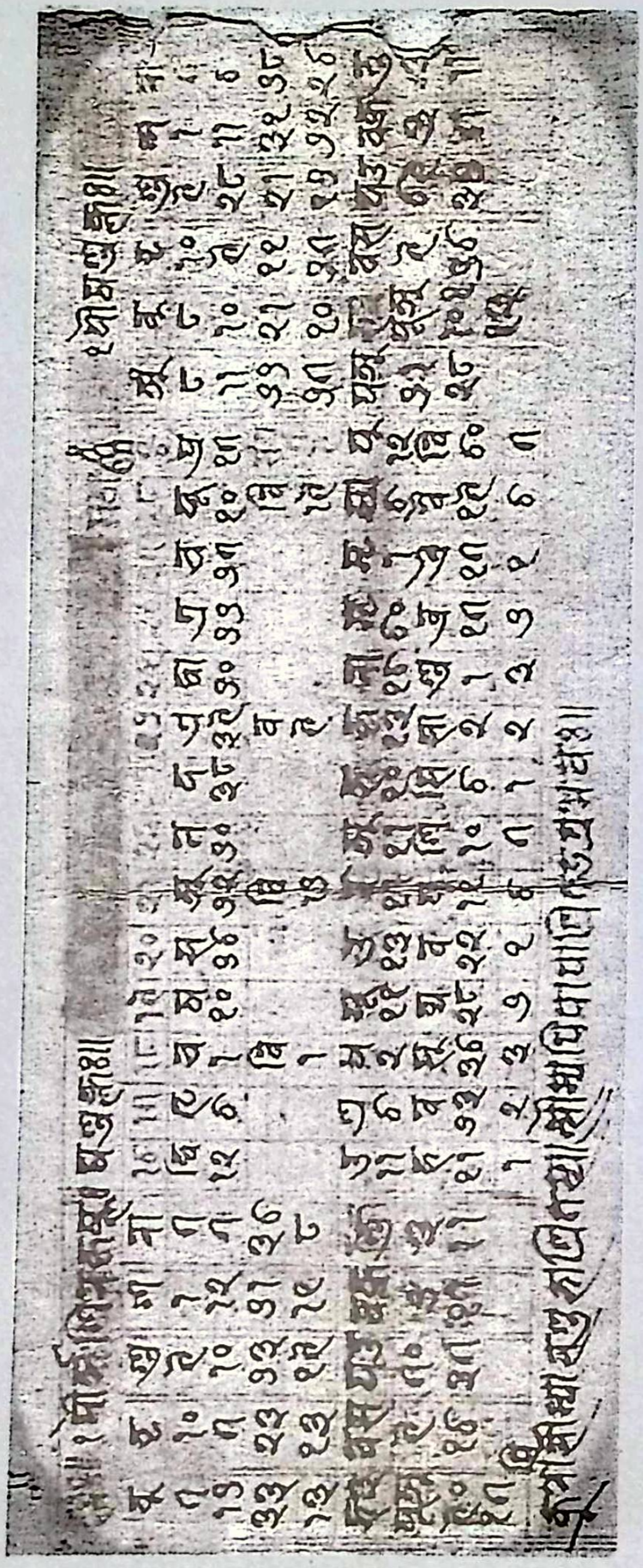

[फोटो २८]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

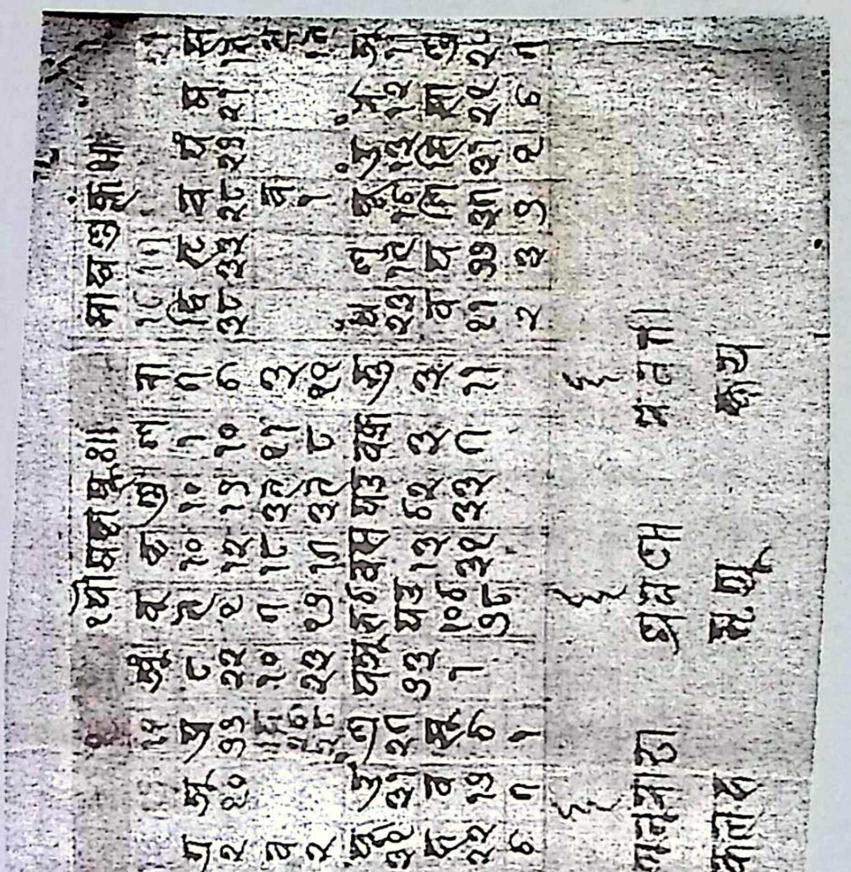

[१९ पछि]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

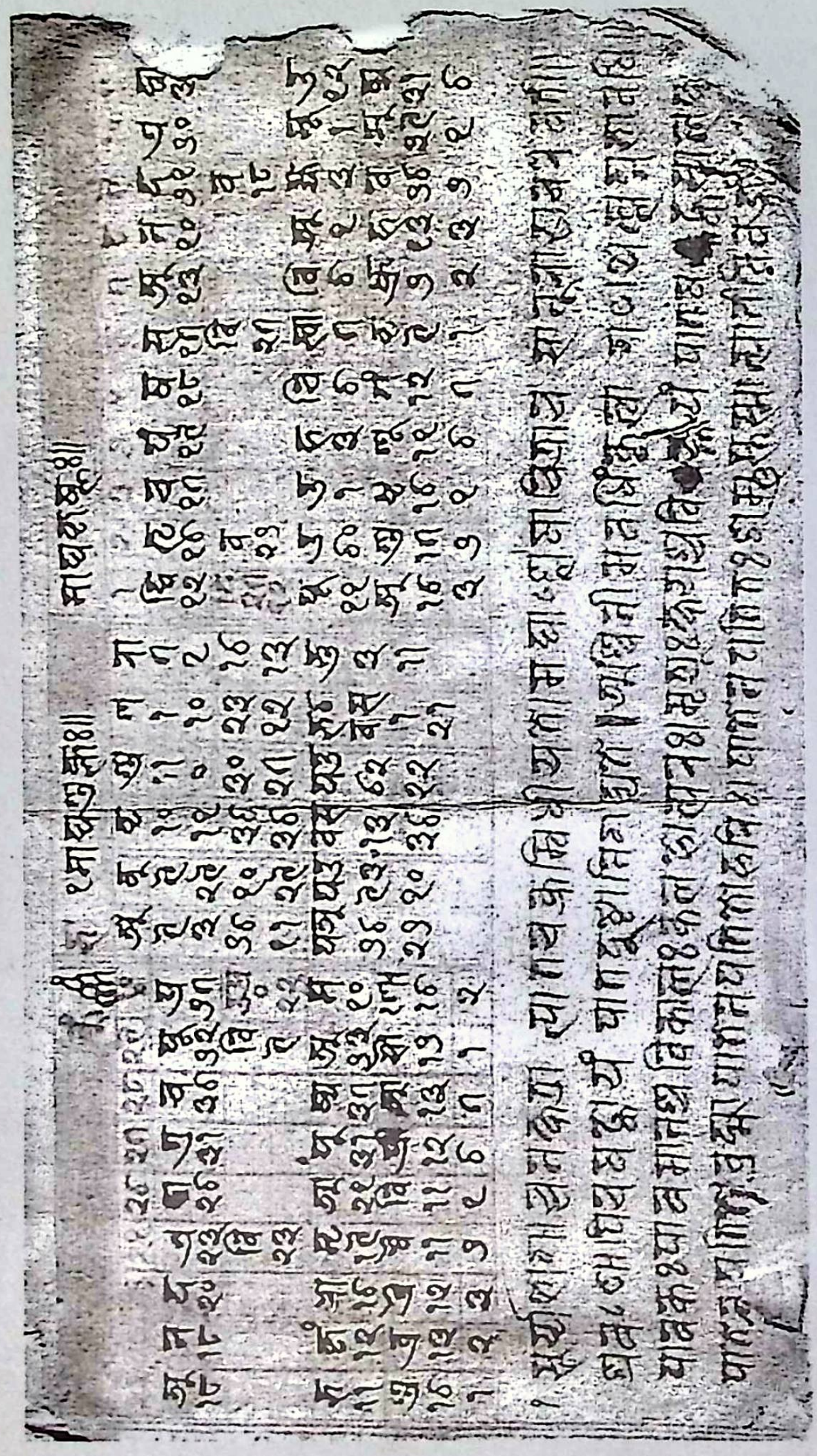

[२० पत्र]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

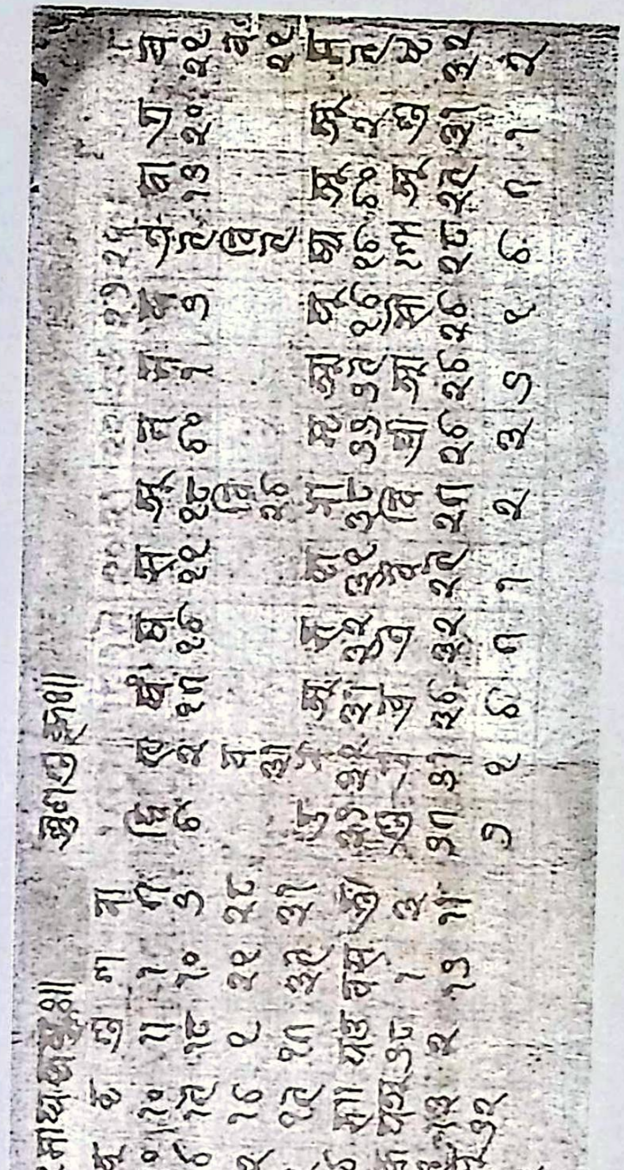

[२१ पृष्ठ]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

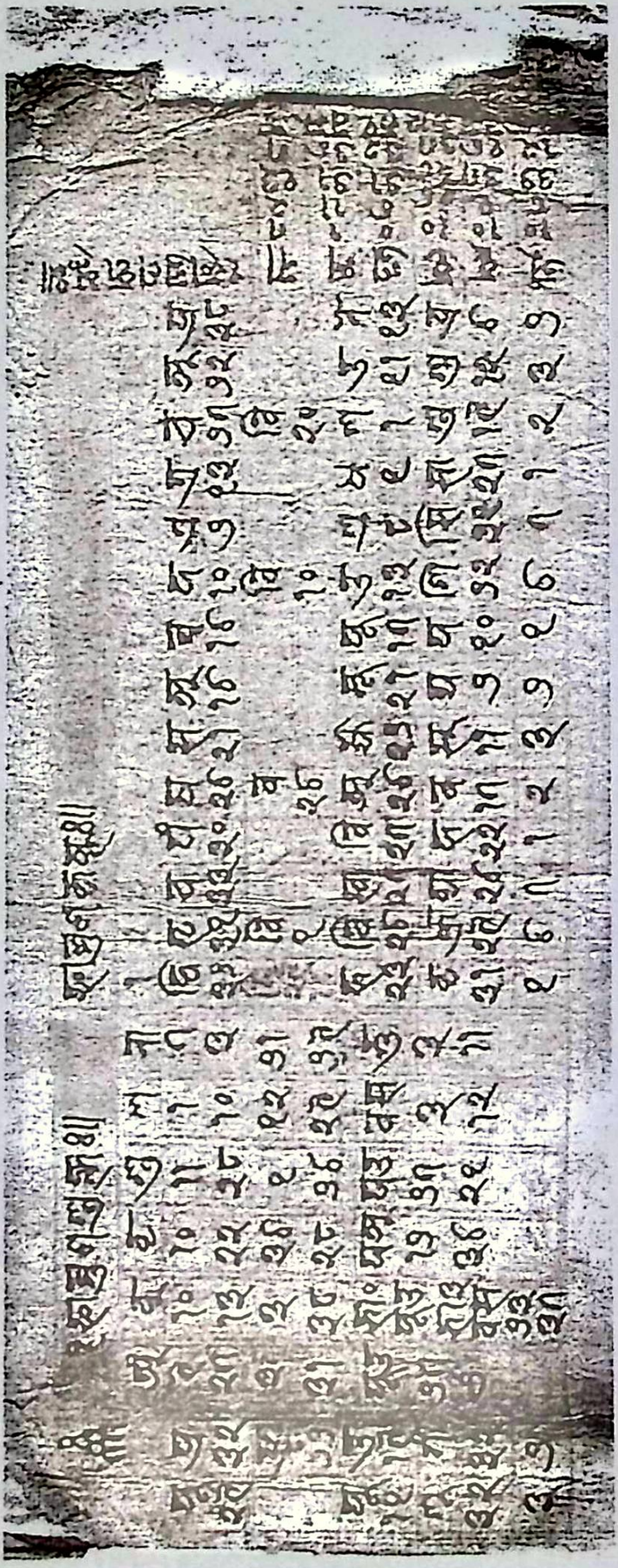

[२२ पृष्ठ]

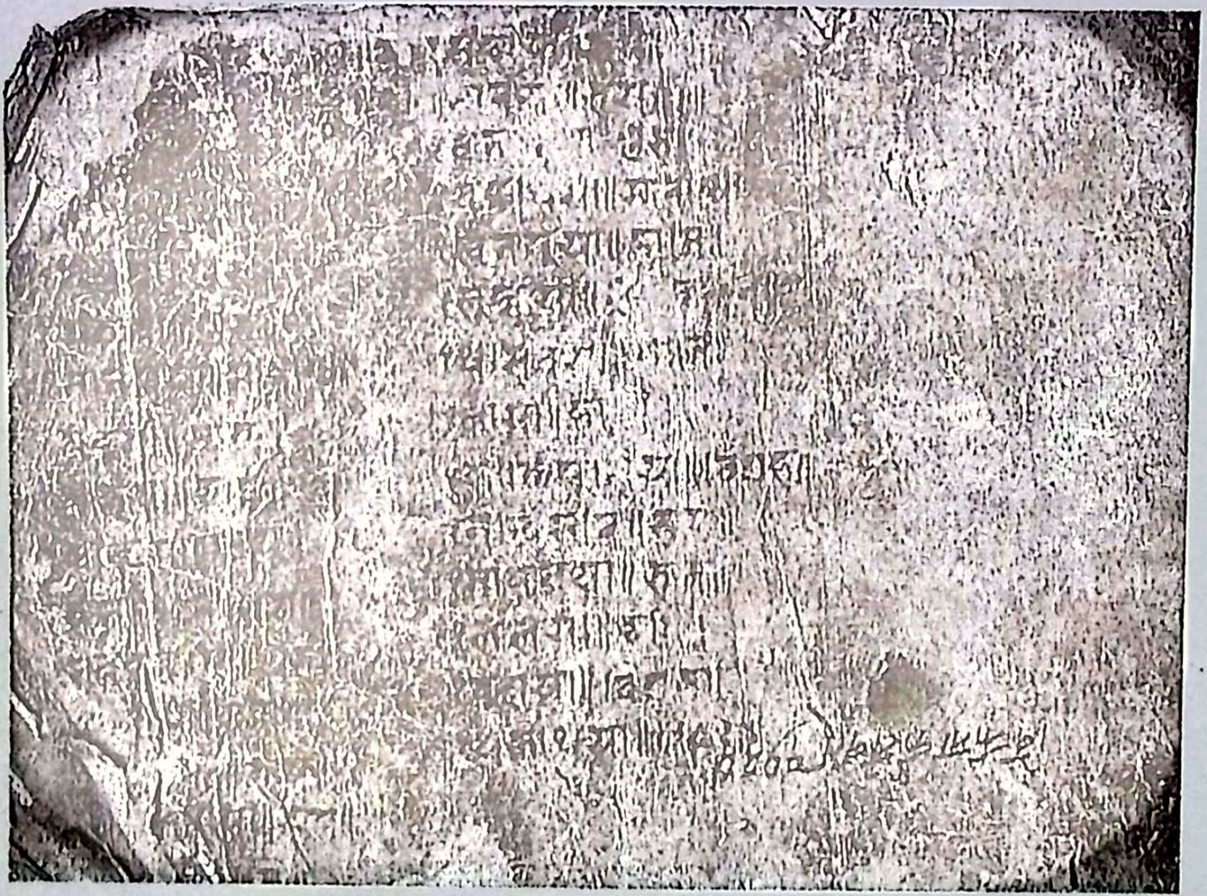

[१ पृष्ठ जुन पत्रमा छ, त्यही पत्रको अघिल्लो पृष्ठ।
१ पृष्ठको माथिल्लो भागको पछाडिबाट होइन कि तल्लो भागको पछाडिबाट यो पृष्ठ उठाइएको छ।]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

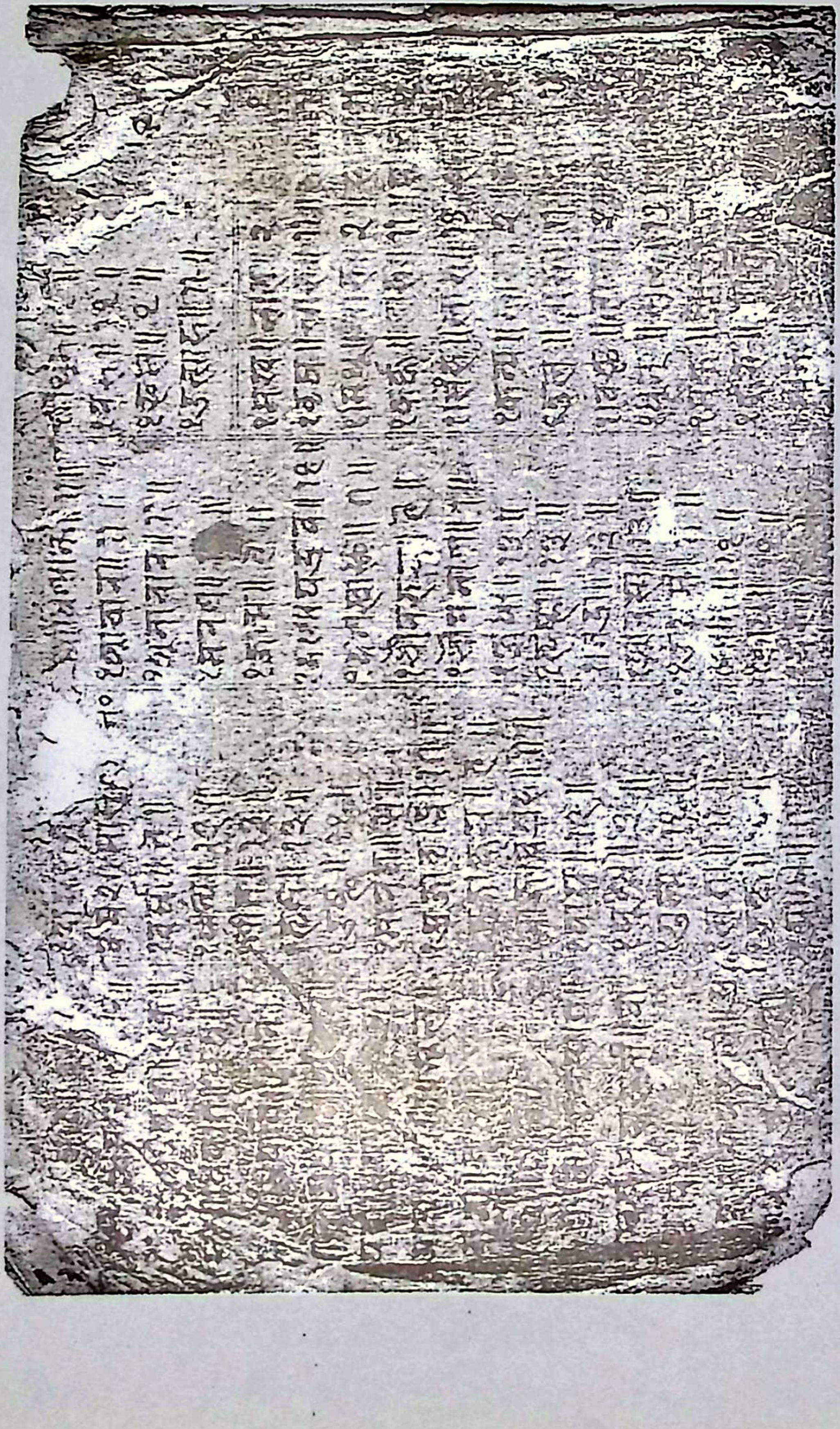

[२२ पृष्ठ जुन पत्रमा छ, त्यही पत्रको पछिल्लो पृष्ठ ।]

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

ताडपत्रमा लेखिएको, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएको एउटा द्वराजिरपत्र

- महेशराज पन्त

नेसं. ८४२ (वि.सं. १७७९) भाद्रशुक्लएकादशी

राष्ट्रिय अभिलेखालयमा ५८ सङ्ख्याको वट्टामा क्रमसङ्ख्या ८४८ को रूपमा मूल पत्र छ।

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

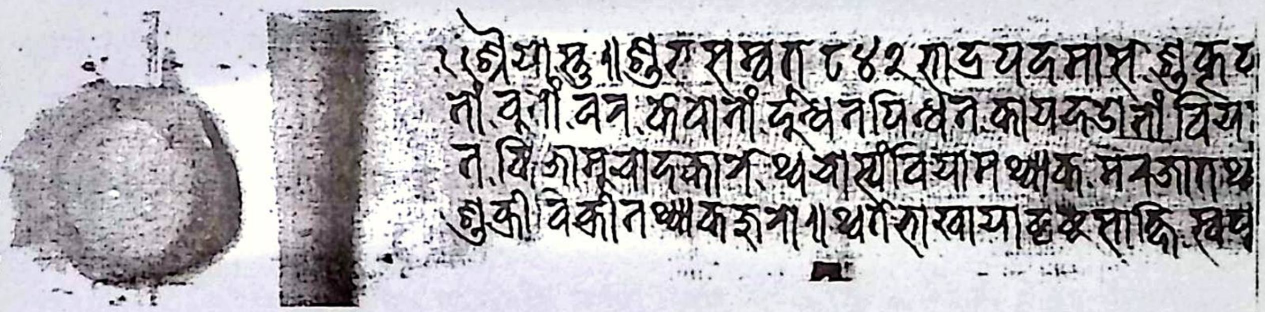

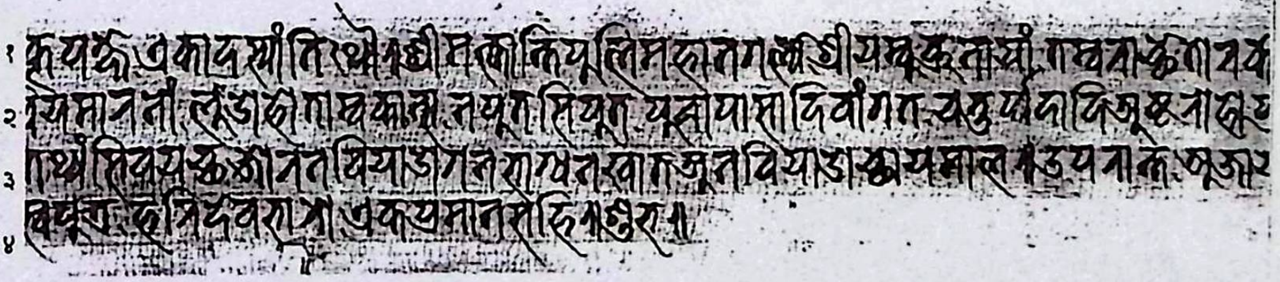

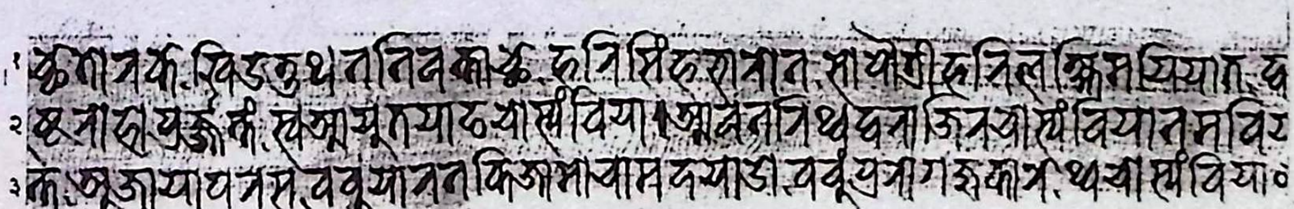

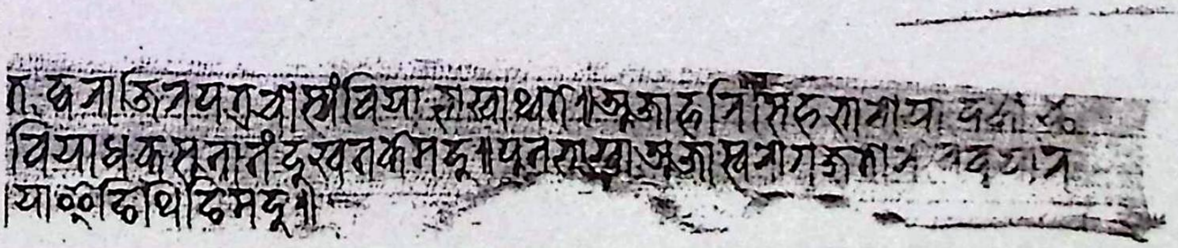

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा बायाँपट्टि फट्केमा माटाको, गोलो छाप छ। त्यस छापमा वरिपरि थोप्ला छन्। त्यसपछि वृत्ताकार घेरा छ। त्यस घेराभित्र बीचमा त्रिशूल छ। त्रिशूलको माथि श्री लेखिएको छ। श्रीको दायाँवायाँ दुवैतिर चन्द्र छन्। बायाँ चन्द्रभन्दा तल ३, दायाँ चन्द्रभन्दा तल दि, ३ भन्दा तल वा, दिभन्दा तल नि लेखिएको छ।

मूलपाठ

१. ꣼ श्रैयोस्तु ॥ शुभ सम्बत् ८४२ भाद्रपदमासे ॽ शुक्लपक्षे ॽ एकादस्यां तिथौ ॥ श्रीमत्कान्तिपुलिमहा- नगल्ये ॽ श्रीयम्बुब्रुमायां ॽ तम्वराछेतोरके ॽ खिउ तुथननि व[१]न्ता छे ॽ हरिसिंह भारोन ॽ सोपौत्री हरिलक्ष्मि मयियात ॽ द्वराजिरपंत्र चोस्यं वि[२]या भाखा थ्वते ॥ अजा हरिसिंह भारोया ॽ दको ॽ छे-

२. नों ॽ बुनों ॽ व[१]र ॽ केब[२]ोनों ॽ दुन्धन पिन्धन ॽ काय दओनों बि[२]यमारनों ॽ लुं ओहो ताम्ब कान्स ॽ नपुत सिपुत ॽ पुव[१]ा पासादि व[२]ंगत ॽ चतुर्प्पदादि अष्टरोहोप्रर्ज्जन्तं ॽ स्वआयुत याङ चोस्यं बिया ॥ आव[१]नरि थ्व द्वराजिर चोस्यं वि[२]यान मबि[२]या धक सुनानं दुख नके मदु ॥ पुन भाखा ॽ अजा स्वरोग जुतोरे ॽ ब[२]बु[२]यार-

३. न ॽ किजामुचा दकारे ॽ थ्व चोस्यं बिया मथ्याक ॽ मरजातथ्यं सिब[२]य छ जोरन बि[२]याओ गन भाग्यन खात अन बि[२]याओ छोयमाल ॥ उपरान्त ॽ अजाया परस ॽ ब[२]बु[२]यारन किजामोचा मदयाओ ॽ ब[२]वुं[२] प्ररोग जुकारे ॽ थ्व चोस्यं बि[२]या इङिथिङि मदु ॥[३]

४. शुक्रीवि[२]क्रीन थ्याक जुरो ॥ थ्वते भाखाया दृष्टसाक्षि ॽ स्वपुत्र ॽ हरिदेव[२] भारो ॽ एक प्रमान सहि ॥ शुभ ॥

---

१. यो व खुंडे छ।

२. यो व चोसे छ।

३. ॥ भन्दा पछाडि लेख्ने ठाउँ भए तापनि त्यो त्यसै खाली छोडिएको छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

जगज्जय मल्लले अपुताली भित्र्याएको कुरा भएको, ताडपत्रमा लेखिएको, अहिलेसम्म प्रकाशमा नआएको एउटा पत्र

- महेशराज पन्त

ने.सं. ८५२ (वि.सं. १७८८) माघकृष्णदशमी

नेपाल-जर्मनहस्तलिखितग्रन्थसंरक्षणपरियोजनाको माइक्रोफिल्मको रीलसङ्ख्या ई २०९४/२१

माइक्रोफिल्मको फोटोको फ्याक्सिमिलि

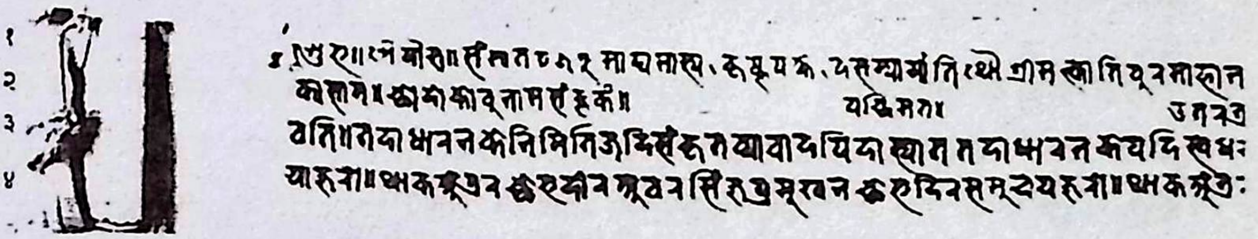

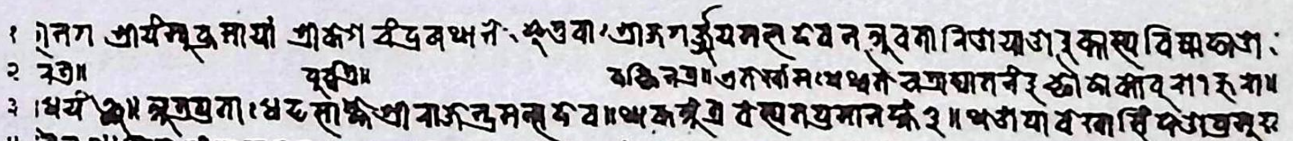

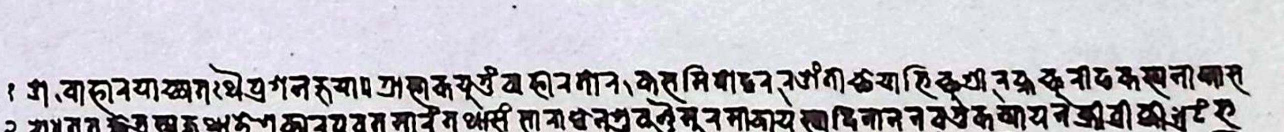

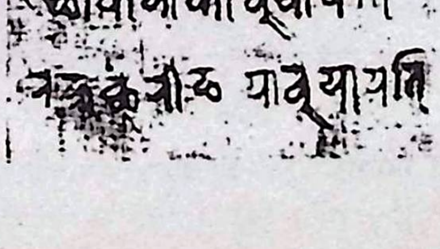

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

यस पत्रमा छाप झरेको छ।

मूलपाठ

१. ᒪ शुभ ॥ श्रैयोस्तु ॥ संम्बत ८५२ माघमास्य ، कृष्णपक्षे ، दसम्यायां तिथौ श्रीमत्कातिपुरमाहानग श्रीयंम्वुब्रुमायां श्रीकेशचंद्रब[1]थाने ، इतुबा ’ श्रीजगर्ज्जय मलदेवन ، अव[2]तारि ओयाओ ، दुकास्य बिज्याङाओ ، ब[2]हारया छातथै प्रशन जुया ॥ ग्राहाक युतुंब[2]हारतोर ، कसमिपोद्वर ، र ओंता छ्या भिच्छुश्री ، रह्वछुरीङकस्य नाम्ना स-

२. कासात ॥ छोदो को बु नामसंज्ञकं ॥ [3] पच्छिमत ॥ [4] उतरत्र ॥ [5] पुर्व्वत्र ॥ [6] दछिनत्र ॥ एतेखां मधे थ्वते चत्राघातनं दु छोदो को बु रो १ जुरो ॥ ततक्षेत्रस्य जथादेशकारपवतमारं तथा संसारार्घन शुवर्ण्णमुरमादाय स्वादिनाननवतुकन्यायन क्रीव्रीक्रीएटं भ-

३. वति ॥ तदा धारनकेनिमिति जदि संकृतव्याव[2]दपिदा स्यात तदा धारनके पदिस्वधयंञ्च ॥ अत्र प्रताधे दृसाक्षे श्रीराजेन्द्र मल्लदेव[2] ॥ थाक अंत्र बेस्यत प्रमानह्मं ३ ॥ थओया वे[2]खासिं देओ प्रमुखन थओया ह्मं ११ ॥ प्रति धमसिंङया अव[2]तारी ओयाओ राजन दुकायाओ छेभदीर अवरसिंङ[7]जुया ह्नङजुक बि-

४. या जुरो ॥ थाक अंत्रर छेभदीर अव[2]रसिंजु प्रमुखन छेभदिर समुचय जुरो ॥ थाक अंत्रर थापित संखरायजु ॥ भाखा ब[2]हारया छातथें याङाजु जुरो ॥ पुन भाखा थ्व बुया बाहारया छातथें

---

१. यस बको पेट चिरेको जस्तो देखिन्छ।

२. यो व चुच्चे छ।

३. पश्चिमपट्टिको साँधको विषयमा लेख्न ॥ र पको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडेर पहिलो पङ्क्तिको दसम्यायांको दको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

४. उत्तरपट्टिको साँधको विषयमा लेख्न ॥ र उको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडेर पहिलो पङ्क्तिको °माहानगको माको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

५. पूर्वपट्टिको साँधको विषयमा लेख्न ॥ र पुको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडेर पहिलो पङ्क्तिको श्रीकेशचंद्रको श्रीको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

६. दक्षिणपट्टिको साँधको विषयमा लेख्न ॥ र दको बीचमा केही ठाउँ खाली छोडेर पहिलो पङ्क्तिको श्रीजगर्ज्जयको श्रीको तलबाट लेख्न थालिएको छ।

७. ङ र जुको बीचमा लेखिएको अक्षरमा मसी भरी त्यसलाई खारेज गरिएको छ। त्यो खारेज गरिएको अक्षर या जस्तो देखिन्छ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

वाहारस मारको बेहार यायमार जुरो ॥ मुर श्रीजगर्ज्जयमर्{{ल[८] टंका स्वि[९]}}नि टंका ३२ जुरो ॥ शुभ ॥

(पछाडि)

१. ꣱ छोकदो को बुया पति
२. रह्रछुरीङ या बुया पति

चोरको अंशसर्वस्वमा आएका घरजग्गाको सुक्रीबिक्रीसम्बन्धी तीनवटा लालमोहर

– महेशराज पन्त

*पूर्णिमा*का ९५ र ९६ पूर्णाङ्कमा जुन लेखोट पुस्तकबाट लालमोहरका नकल उतारिएका थिए,[१] त्यसैबाट थप तीन लालमोहरको नकलको उतार अहिले प्रकाश गरिन्छ ।

१८७१ साल

मीती कार्तीकशुदि ७ रोज ७ शु[२]

सहर पाटन्का सुक्रीविक्री

मार्फत काजी फौदविर राना

८. वाइमात्राभन्दा पछाडिको अक्षरको अघिल्लो भाग देखिन्छ ।

९. निभन्दा अगाडिको अक्षरको पछिल्लो भागको केही अंश देखिन्छ ।

१. वि.सं. २०५५ मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ९५ पूर्णाङ्कका ५३-५८ पृष्ठमा छापिएको महेशराज पन्तको *वि.सं. १८७१ कार्तिक २३ गतेका १७ वटा लालमोहर* भन्ने निवन्ध ।
सोही पूर्णाङ्कको ५९ पृष्ठमा प्रकाशित महेशराज पन्तको *तीनवटा लालमोहर* भन्ने निवन्ध ।
वि.सं. २०५५ मा प्रकाशित *पूर्णिमा* ९६ पूर्णाङ्कका ४४-५१ पृष्ठमा प्रकाशित महेशराज पन्तको *वि.सं. १८७१ मङ्सीर ६ गतेका २५ वटा लालमोहर* भन्ने निवन्ध ।

२. यस दिनको तिथिमितिको लागि *पूर्णिमा* ९६ पूर्णाङ्कको ४५ पृष्ठमा १ टिप्पणी हेर्नू ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

१ सङ्ख्या

१. १४८ आगे सहर पाटन् गुईतलटोलको मर्टें ज्यापु चोर भै मास्याको एस्का अंस सर्का-
२. र लाग्यो गुईतलटोलको घर जाव जवा २ हात १७ अंगुल १५ पताल हात ४ अं-
३. गुल ७ को घर १ धलाछेटोलको नाराएन षत्रीलाइ सुनाबिर्ता गरि बक्स्यौ मो-
४. ल रु ———————————————————— १२

२ सङ्ख्या

१. १४९ आगे सहर पाटन चंकीटोलको मर्टें ज्यापु चोर भयो र सर्वस्व सर्कार ला-
२. ग्याको सर्कारिया चीनाको षेत रोपनी १ दफे तषेचो षेत रो ·।/ ज्मा रोप-
३. नी १।/ के मोल रुपैया ४४ ⁄।। तेमध्ये भोगबाधा पऱ्याको रुपैया ३६ बाकी
४. दाम रु ८ ⁄।। ली चंकिटोलको चिकीढ़ीमैलाई बक्स्यौं बक्सार्उनी ———————— ।⁄·

३ सङ्ख्या

१. १५२ आगे सहर पाटन् गुईतलको मर्टें ज्यापुलाइ चोर भै ह्मास्याको एस्का अंस्
२. सर्कार लाग्यो तेही गुईतलटोल घर जाव जवा ३ हात ५ अंगुल १० पताल
३. हात १५ अंगुल २ को घर १ चंकीटोलको लक्ष्मीदासलाइ सुनाविर्ता गरी ब[क्स्यौं][३]
४. मोल रु ———————————————————— X[४]

---

३. पत्र च्यातिएकोले क्स्यौं देखिँदैन ।

४. पत्र च्यातिएकोले अङ्क देखिँदैन ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

पूर्णिमा (इतिहास-प्रधान त्रैमासिक पत्रिका) *का.मे.अ.द.नं. १५५/२४९*

कार्यालय

संशोधन-मण्डल

एकान्तकुना, जावलाखेल

ललितपुर

नेपाल

फोन नं. ५-५२४८१९, ५-५३२७४९

पो.ब.नं. ४१६६, काठमाडौँ

वि.सं. २०६० पौष

यस अङ्कको मूल्य रु. ७०/-

मुद्रक

मेघा अफसेट प्रेस

पुतलीसडक

काठमाडौँ

नेपाल

फोन नं. ४-२२६९४७